

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

130/XXIII, maj-junij 2021

**GLASILO
OBČINE SODRAŽICA**

Občina Sodražica ob
praznovanju dneva državnosti
ter ob 30. obletnici razglasitve
samostojnosti in obrambe
samostojne
Republike Slovenije

vabi na prireditev

MAŠA ZA DOMOVINO

Potekala bo v soboto,
19. junija 2021, ob 19. uri,
v župnijski cerkvi
svete Marije Magdalene
v Sodražici.

Po maši bo sledila

SLOVESNOST PRI SPOMINSKEM OBELEŽJU OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE

v parku nasproti trga v
Sodražici.

Lepo povabljeni!

ŠE VEDNO JE NA VOLJO NEKAJ IZVODOV MONOGRAFIJE SODRAŠKIH 800

Kupiti jo je mogoče na
Občini Sodražica, v času
uradnih ur, v Knjižnici
Sodražica oz. Muzejski
trgovini Rokodelskega
centra Ribnica.

Občina Sodražica

vabi na

MAGDALENIN VEČER s koncertom Okteta Gallus Ribnica,

ki bo v soboto,
24. julija 2021, ob 20. uri,
v župnijski cerkvi
svete Marije Magdalene
v Sodražici.

Zaradi negotovosti epidemioloških
razmer je možno, da bi se spremenila
lokacija koncerta.

Prosimo, da spremljate obvestila na
spletni strani www.sodrazica.si.

SODELUJTE PRI NOVI SPLETNI STRANI OBČINE

Spomladi ste prejeli občinsko glasilo Suhorobar
v novi preobleki, ki je delo oblikovalke glasila Ines
Oražem. Občina Sodražica želi posodobiti tudi
spletno stran oziroma postaviti novo. K temu
projektu je pritegnila arhitektko Ylenio Zobec
Mihelič in računalniško podjetje Naveza d. o. o.,
ki že skrbi za tehnično podporo računalniške
opreme in programov na Občini.

Občanke in občane vabimo, da sodelujete pri
postavitvi nove spletne strani. Prosimo vas, da
nam sporočite vaše ideje in predloge, kakšno
spletno stran si želite. Ob tem bomo veseli tudi
pobud glede novih komunikacijskih kanalov,
po katerih bi si želeli komunicirati z Občino.
Vaš odziv pričakujemo do konca julija 2021 na
e-pošto: obcina@sodrazica.si.

Več informacij lahko dobite pri Petri Marn
na naslovih:

petra.marn@sodrazica.si ali
obcina@sodrazica.si.

VSEBINA

- 4 BESEDO IMA ŽUPAN**
Nove priložnosti
- 5 AKTUALNO**
15. seja OS
Vodovod Zamostec
Kako potekajo projekti
Rokodelski zadrugi na pot
Olimpijska bakla pri nas
- 15 IZ PARLAMENTA**
Tanko in Novakova
- 16 POLICIJA**
Rudi Topolovec
- 20 NAŠI GOZDOVI**
Bolezni drevja
- 21 ŠOLA / VRTEC**
O dosežkih
Slovo devetega razreda
Otroško spanje
- 27 KUHAJMO SKUPAJ**
Sobota v kuhinji
- 25 ŠPORT**
Atletika in ju-jitsu
- 29 OD TU IN TAM**
Predlog za izlet
Žimarice ne počivajo
Prijave na oratorij
- 32 NAŠA KNJIŽNICA**
Novi programi
Poletno branje
- 34 RAZVEDRILO**

Poletje pred vrati

Nina Pirc Vovčko, urednica

Kako se imate v teh toplih junijskih dneh, ki jih niti dež ne more več narediti neprijaznih? Sama si ne morem kaj, da me ne bi navdajalo upanje. Iz srca upam, da lahko vendarle pustim za seboj težke dni kaosa, strahu in nemoči, ki jih je z vsakim novim valom prinašala korona, in se osredotočim na vse lepo, ki ga srečujem, na lastno ustvarjalno delo in načrte za prihodnost. Pa čeprav opažam, da tudi tu ne bo šlo brez ovinkov in kakšnega padca.

Včasih me zna ovirati in spraviti v zadrego misel, kako neki bom polovila vse, kar sem zamudila v zadnjem letu, ko sem (poklicno in družinsko) delala samo najnujnejše, in še to v najbolj nemogočih razmerah. Zdi se mi, da neskončno zaostajam za »drugimi«, dvomim o pravilnosti svojih odločitev in premlevam, ali je to, kar počnem, dovolj modro in smiselno zame in za mojo družino.

Kdaj drugič pa mi takole sredi obupavanja in smiljenja sami sebi uspe, da spregledam zanko nenehnih primerjav, ki mi jih na vsakem koraku servira družba, se uščipnem in se osredotočim na današnji dan. Kliče me delo, ki ga imam rada in ga spet lahko opravljam v miru, kličejo me otroci, ki potrebujejo pomoč ali se hočejo igrati in jim lahko ustrezem, vabi me razkošje poletne narave, ki mi ponuja pisane barve in sladki vonj po cvetočem. Če k temu dodam misel na kakšno poletno potepanje in oddih, me prevzamejo hvaležnost, zadovoljstvo in mir.

V času, ki malce diši po morju, za pokušino in morda navdih pridajam misel Jasne Tuta, ki je s partnerjem prejadrala Pacifik. Njena knjiga Moj svet sredi oceana je že nekaj let moja mala poletna »biblija«, ki jo toplo priporočam v branje. Lepo poletje vam želim. Naj bo brez primerjanja in obupovanja, zato pa z veliko mero veselja nad seboj in s trenutki, ki vas povezujejo in bogatijo. Srečno in srčno!

»Zdi se mi, da je na morju več prostora za tiste stvari, ki so res pomembne. /.../ Nikogar ne zanima, ali si doktor znanosti ali milijonar. Če znaš popraviti motor ali speči dober kruh, si heroj.«

Jasna Tuta

Fotografija na naslovnici:
Marko Burger: Utrinek s sprejema Olimpijske bakle

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@gmail.com; Tisk: Kamitez d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica in lektorica, Darja Vetrlih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Ana Modic, Jasna Janež, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **2. avgust 2021.**

Gradivo, predloge in vprašanja nam

lahko pošljete na naslov:

suhorobar@sodrazica.si

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Ne le negotovost, prihajajo tudi nove priložnosti

Mag. Blaž Milavec, župan

Foto: Žiga Lovšin

Po dolgem obdobju boja z epidemijo so se začele počasi izboljševati razmere, ki vlivajo upanje, da smo čez najhujše. Upamo, da je to težko, žal za marsikoga tudi usodno, obdobje za nami. Epidemija je pustila med nami globoke rane, ki se ne bodo tako zlahka in hitro zacelile. To ni le zdravstveni problem, gre za veliko bolj kompleksen vpliv. Razmere so tudi na drugih področjih nestanovitne, pričakuje se nova kriza. Zaradi visokoporačunskih ukrepov številnih vlad, tudi naše, so te napovedi zaenkrat nekoliko pretirane, a ne moremo spregledati na obzorju temnih oblakov kritičnih napovedi o visokih cenah in s tem inflacije. Pot do ureditve in stabiliziranja razmer bo najbrž še zelo dolga. Končnega zapitka tudi še nismo plačali, a ga bomo morali prej ali slej. Zato je dobro, da ekonomski in finančni ukrepi ustvarjajo učinek, da se bo lahko poplačal račun reševanja posledic epidemije. Pomembno je, da se pri teh prizadevanjih vključuje dovolj širok spekter različnih deležnikov, kar je zagotovilo za uspešnejše spopadanje z eventualno krizo.

En majhen mozaik v tem procesu dodajamo tudi mi. Zlasti z investicijskim projektom – obnovo ceste in izgradnjo pločnikov v Žimaricah, kjer sodelujemo z državo kot partnerji v projektu, ter z drugimi projekti, ki jih vodimo na občini ali pa jih izvaja država (rekonstrukcija nekaterih odsekov državnih cest, obnova elektro infrastrukture, izgradnja oz. nadgradnja telekomunikacijskega optičnega omrežja itd.), s čimer se tudi na našem območju pridružujemo ukrepom okrevanja in vzpodbujanja ponovne rasti gospodarstva. Hitra in visoka rast v nekaterih panogah dokazuje, da je ta odboj realen. Ob tem sicer nastajajo druge nevšečnosti, ki se kažejo v naglem skoku cen in prezasedenosti izvajalcev. Ne glede na to, sodi to leto med investicijsko najbolj aktivne oz. intenzivne.

Ne smemo pozabiti tudi na področja, kjer pospešeno urejamo sicer dolgotrna neurejena stanja (odmere in odkupni zemljišča), s projektom Pametne skupnosti pristopamo skupaj s konzorcijem sosednjih občin na področje digitalizacije občine ali pa pripravljamo programe podpore. V maju so bila razpisana sredstva za subvencioniranje NUSZ za dejavnosti, ki niso smele delovati zaradi protiepidemičnih ukrepov. Na področju varstva okolja smo okrepili subvencioniranje, saj smo podpora za postavitve malih čistilnih naprav dodali še podporo za pravilno ravnanje z azbestnimi odpadki. Novost je tudi enkratna pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja mladih in mladih družin. V prihodnje bomo dodali še nekaj pomoči na področju kmetijstva in malega gospodarstva. Občina Sodražica nima na razpolago veliko sredstev, vendar želimo vsaj z nekaterimi ukrepi oz. oblikami podpor pomagati kritičnim področjem. Verjamem, da se bodo ti programi v prihodnje še okrepili in nadgradili, to je pač nek začetek.

Velik razvojni izziv in s tem priložnost je projekt, ki ni klasična investicija niti subvencioniranje, ampak program vzpostavljanja primernih pogojev za ohranitev in ponoven razvoj našega rokodelstva, zlasti suhorobarstva. S to

usmeritvijo in ciljem je občina z enako mislečimi dala pobudo za takšen projekt in k njemu tudi pristopila. Zavedamo se, da za našo suho robo ne bo poskrbel nihče drug, če ne bomo mi sami. S projektom ustanovitve Rokodelske zadruge želimo, da suha roba čez čas ne bi postala le še muzejski eksponat, pač pa živa dejavnost, ki omogoča dostojne pogoje za življenje njenim izdelovalcem. Poleg poslovne gre tudi za socialno konotacijo, princip dela pa v veliki meri ustreza temu, kar propagirajo novodobni naravovarstveniki: krožno in zeleno gospodarstvo. Prav tako ne smemo pozabiti tistih, ki se že danes trudijo in delujejo na tem področju. Ideja Rokodelske zadruge je dobronamerna. Ni konkurenca ali podcenjevanje delujočih poslovnih subjektov in struktur, ampak dodatna vzpodbuda ter priložnost za povezovanje in nadgradnjo.

Vem tudi, da z Rokodelsko zadruge ne bomo v celoti rešili problematike umiranja dejavnosti in drugih s tem povezanih težav. Verjamem pa, da lahko z našimi, sicer posamičnimi, majhnimi koraki, naredimo velik skupen korak v smeri izboljševanja okolja za suho robo in za druge obrti. S tem podpremo naše lokalno malo gospodarstvo. In kar je najpomembnejše, ne glede na to, ali sami delujemo na tem področju ali ne, s podporo Rokodelski zadruge podpremo našo identiteto in naše izročilo. Oboje pa so vrata za nove možnosti mlademu rodu, da to, kar smo prejeli, omogočimo tudi njim, da razvijajo, ustvarjajo in gradijo naprej.

Po vsakem dežju posije sonce, pravi pregovor. Tudi po tem bolj mračnem obdobju epidemije, izgubljene pomladi in politične pregretosti pridejo lepša obdobja. Zato priporočam potrpežljivost in optimizem. Delo in načrtovanja krepijo takšna pričakovanja in boljše razpoloženje. Vse skupaj mogoče ni tako hudo, kot je videti na prvi pogled. In ostajajo tudi obeti. Je pa s temi rečmi tako: kdor se v dežju veseli sonca, ki bo prišlo, je potem, ko posije, srečen; če ni, pa ga ob živce spravi tudi tisto komaj dočakano sonce, ker je pač prevroče.

OB DNEVU DRŽAVNOSTI

Spoštovane občanke in občani,

30 let mineva, odkar je Slovenija postala samostojna in neodvisna država. Zrastla je iz znoja in krvi številnih rodov, ki so hrepeneli po njej, končno tudi tistih, ki so v osamosvojitvenih prizadevanjih in vojni stavili zanjo glavo ali celo dali življenja. Njeno rojstvo so pospremila tudi velika pričakovanja in želje njenih ljudi. Nekateri so se uresničili, vsi žal ne. Slovenija gre naprej kljub vsem težavam in muhavosti. Prihajajo nove priložnosti, da se uresniči tudi tisto, kar se še ni. In uresničilo se bo prej, če bomo v to verjeli in si za to skupaj prizadevali.

Drage občanke in občani, Slovenija je naša država. Iz spoštovanja do sebe in do naših prednikov, ki so vanjo verjeli in se zanjo žrtvovali, bodimo ponosni, da smo njeni državljani in njeni ljudje!

Mag. Blaž Milavec, župan

Občini Sodražica nova sredstva iz evropskega kohezijskega sklada: za vodovod Zamostec

Vinko Čampa
Foto: Janez Kotar

Občina Sodražica se je skupaj z Občino Kočevje potegovala za dodatna sredstva in podaljšanje medobčinskega projekta Oskrba s pitno vodo SORIKO za projekt Sodražica II. V začetku junija je končno prišla odločitev Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko o dodelitvi dodatnih 608.000,00 evrov za sodraški projekt Oskrba s pitno vodo Sodražica II (vodovod Zamostec) in kočevski Vodohran Gotenica s pripadajočimi navezavami, potem ko so že konec aprila projekt odobrile pristojne službe MOP. Za naš projekt je znotraj skupne dodelitve namenjenih 340.000,00 evrov evropskih sredstev.

Projekt Oskrba s pitno vodo Sodražica II je torej dodatni (pod)projekt SORIKA, v okviru katerega se načrtuje izgradnja vodovodnega omrežja v naselju Zamostec (predvsem v Vasi in Podgori) v velikosti 1.305 m cevovodov s pripadajočo infrastrukturo oz. opremo. Po odločitvi pristojnega organa o dodelitvi sredstev sledi še sklenitev pogodbe o sofinanciranju ter izvedba javnega naročila o oddaji del

in izbor inženirja (nadzor). Dela naj bi se pričela takoj, ko bodo navedeni postopki zaključeni, predvidoma v začetku jeseni. Projekt je načrtovan dvoletno (2021 in 2022), predvideni čas celotne izvedbe do zaključka vseh postopkov je ocenjen na okvirno 7 mesecev.

Več o projektu v prihodnjih številkih ter na: www.sodrazica.si, podrobnejše informacije pri odgovorni osebi občine za projekt Vinko Čampi, e-naslov:

vinko.campa@sodrazica.si

S 15. seje Občinskega sveta

Darja Vetric

Aprila se je na 15. redni seji sestal Občinski svet Občine Sodražica. Dnevni red je obsegal 12 točk. Svetnici in svetniki so med drugim obravnavali in soglasno sprejeli zaključni račun občine za leto 2020, odloka o občinskih cestah in o podlagah za odmero komunalnega prispevka, oba v drugi obravnavi, ter se z letnimi poročili seznanili o poslovanju Javnih podjetij Hydrovod in Komunala Ribnica. Poleg tega je občinski svet obravnaval nekaj vlog občanov, ki se nanašajo na komunalno ureditev ali prodajo oz. nakup nepremičnin. Župan je članom občinskega sveta predstavil tudi poročilo o delu občinske uprave in najpomembnejšem dogajanju v prvi tretjini leta v občini ter jih seznanil z morebitnim nasprotjem interesov v postopku noveliranja SD OPN 2.

Svetniki so se seznanili z Zaključnim računom Občine, s katerim je župan podal poročilo o realizaciji proračuna za leto 2020, s tem pa tudi prikaz predvidenih in realiziranih prihodkov in odhodkov proračuna. Preteklo leto je Občina zaključila na prihodkovni strani v višini 2.332.847 evrov, na odhodkovni pa 2.269.882 evrov. Razlika med predvideno in dejansko realizacijo je 1 % presežka, kar predstavlja približno 20.000 evrov. Sestavni del zaključnega računa je tudi letno poslovno poročilo, v katerem je predstavljeno poslovanje občin ter tudi širši oris dogajanja v tem letu. Naj spomnimo, da je bilo leto 2020 v Sodražici načrtovano kot jubilejno leto (od predvidenega programa je bil izveden le izid monografije Sodraških 800 in urejen spominski oz. jubilejni park – drevored z obeležjem Aleja 800), zaznamovano pa ostaja kot epidemično. Kljub vsemu je bil realiziran praktično celoten obseg načrtovanega tako rednega kakor investicijskega programa (razen sicer že z rebalansom v leto 2021 prolongiranega projekta Oskrba s pitno vodo Sodražica II), upoštevajoč prilagoditve in spremembe zaradi epidemije.

Obnova državne ceste skozi naselje Žimarice

B. K.

V mesecu maju smo v Žimaricah izvajali menjavo spodnjega dela vozišča ceste, izgrajevali kanalizacije za javno razsvetlavo, optično in električno omrežje. V delu Žimaric – Kožarjih smo izgrajevali meteorno kanalizacijo in vodovod. Vzpostavili smo obvoz za čas gradnje novega mostu in porušili stari most. Z odstranjevanjem in menjavo spodnjega dela voziščne konstrukcije smo prišli skoraj do polovice projekta.

V mesecu juniju bomo pričeli s polaganjem robnikov in z izgradnjo novega mostu. Do konca meseca naj bi se po terminskem načrtu izvajalca izvedla tudi prva asfaltiranja, s čimer se bo zmanjšalo prašenje in potreba po vzdrževanju makadamskega vozišča.

JAVNI RAZPIS O SOFINANCIRANJU RAVNANJA Z AZBESTNIMI ODPADKI V OBČINI SODRAŽICA

Na spletni strani www.sodrazica.si je objavljen javni razpis za sofinanciranje ravnanja z azbestnimi odpadki v občini Sodražica. Razpisno dokumentacijo in prijavitni obrazec je možno dobiti tudi na sedežu Občine Sodražica. Na razpis se lahko prijavijo fizične osebe, ki bodo v letošnjem letu menjavale azbestno strešno kritino. Rok za oddajo vlog je 15. 7. in 15. 10. 2021. Vse dodatne informacije dobite pri odgovorni osebi za razpis Vinku Čampi, e-naslov: vinko.campa@sodrazica.si, tel. 837 10 03.

Rekonstrukcija parka in »Sprehod skozi naše trge«

B. K., D. V.

Foto: B. K.

S 4. 5. 2021 se je z uvedbo v delo pričela rekonstrukcija Kostanjevega parka v Sodražici. Dela obsegajo razširitev parkirišča, ureditev potne mreže, postavitev igrala in pitnika za vodo ter izvedbo javne razsvetljave. V mesecu maju smo pričeli z izvajanjem javne razsvetljave in ureditvijo potne mreže. Izvajali smo dela za razširitev parkirišča. Uredili smo novo odjemno mesto za pitnik in prestavili hidrant. S podjetjem Telemach smo dosegli dogovor o umaknitvi vseh njihovih zračnih vodov s področja parka. Prav tako smo s podjetjem Telekom dosegli dogovor, da bodo njihovi zračni vodi umaknjeni najkasneje ob izgradnji optičnega omrežja skozi naselje Zavrti.

Rekonstrukcija kostanjevega parka je sicer le ena od aktivnosti projekta »Sprehod skozi naše trge«, ki se izvaja v sodelovanju med Občinami Sodražica, Loški Potok in Velike Lašče, agencijo Iter, Ajda Kljun s. p. in Mladinskim klubom Sodražica. Partnerji projekta smo namreč uspešno kandidirali na razpis za sredstva evropske kohezijske politike, ki ga preko LAS Po poteh dediščine od Kočevja do Kolpe razpisuje Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, in za izvedbo pridobili sofinancersko pogodbo za sredstva v višini 74.428,18 EUR. V projektu se bo, poleg rekonstrukcije Kostanjevega parka, z dodatnimi vsebinami (interpretacijski mediji, informativne table ...) obogatilo tudi trg v Velikih Laščah ter dve lokaciji središča v Loškem Potoku. Območja vseh treh občin se skozi projekt povezujejo z novim turističnim produktom, ki ga pripravlja Iter, Ajda Kljun s. p., in sicer z dnevним turističnim programom, ki bo obiskovalce popeljal skozi vse tri trge.

Iter, Ajda Kljun s. p. je v maju, v okviru navedenega projekta, že izvedla teoretični del usposabljanja za lokalne turistične vodnike, ki je za kandidate iz vseh treh občin potekal v Sodražici. Praktični del z vodenjem po na novo urejenih trgih bo izveden v avgustu. Mladinski klub Sodražica je v projektu prevzel promocijske aktivnosti, katerih namen je prispevati k povečanju prepoznavnosti in večjemu obisku ter s tem omogočiti več priložnosti za delo in zaslužek ter vključevanje mladih v podjetništvo. Posamezne prvotno planirane aktivnosti, ki vključujejo večje število udeležencev, se prilagajajo možnostim izvajanja, ki jih nudi čas epidemije.

Gradiva v obravnavi

D. V.

V začetku junija so zasedala delovna telesa in se opredelila do posameznih gradiv, ki bodo v obravnavi na junijski seji Občinskega sveta. Člani odborov in komisije so tako pregledali in ocenili za primerna v 1. obravnavi dva odloka, in sicer Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave občin Ribnica, Loški Potok, Sodražica in Velike Lašče in Odlok o pokopališkem redu. Oba odloka bosta po 1. obravnavi na občinskem svetu dana v javno obravnavo, z objavo na občinski spletni strani. Resorni odbori so se opredelili tudi do dveh Pravilnikov, in sicer Pravilnika o podpori mladim in mladim družinam pri reševanju prvega stanovanjskega problema v občini Sodražica ter Pravilnika o dodeljevanju enkratne denarne pomoči pri odpravi posledic naravnih in drugih nesreč iz sredstev proračuna Občine Sodražica. V obravnavi so bili še Operativni program za odvajanje in čiščenje komunalnih voda ter spremembe cen programov vrtca, ki naj bi stopila v veljavo s 1. 9. 2021. Odbor za razvojne programe je obravnaval predlagano pokrajinsko zakonodajo in oblikoval pripombe, ki bodo prav tako predstavljene občinskemu svetu. Več s seje, ki bo 17. 6. 2021, bo objavljeno na spletni strani www.sodrazica.si

Zunanja razstava fotografij »Naši spomini na osamosvojitve«

Petra Marn

V parku na trgu v Sodražici je v počastitev 30. obletnice razglasitve samostojnosti in obrambe samostojne Republike Slovenije do konca avgusta na ogled postavljena razstava z naslovom »Naši spomini na osamosvojitve«. Na izbranih fotografijah, na šestih panojih, so prikazani utrinki preteklih dogodkov, na katerih smo se v Občini Sodražica spominjali osamosvojitve leta 1991. Poseben pečat fotografijam dodajo izbrani citati, ki so jih izrekli oz. napisali akterji osamosvojitve. Vljudno vabljeni k ogledu. Razstava bo na ogled do konca avgusta v času odprtosti Knjižnice Sodražica.

Razstava »To je moj les« v spomin Dragu Koširju

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V torek, 1. junija, je v Krekovem domu, v Galeriji Franceta Goršeta, potekala otvoritev razstave rezbarja in kiparskega samouka Draga Koširja z naslovom »To je moj les«. Na ogled je del cikla reliefov Slave Vojvodine Kranjske, ki ga je leta 2019 občini Sodražica podarila umetnikova hči Alenka Košir. Razstava izpostavlja predvsem zgodovinsko navdahnjeni del Koširjevega opusa in je nastala v duhu simbolične počastitve stote obletnice avtorjevega rojstva. Obenem je posvečena spominu na deseto obletnico smrti leta 2020.

Razstavo je pripravila Ana Pucelj iz Galerije Miklova hiša in jo na otvoritvi tudi predstavila. Poudarila je pomen kulture in galerije Franceta Goršeta za Sodražico ter razstavljenih Koširjevih del – reliefov, ki ohranjajo večletno tradicijo oblikovanja lesa ter dvigujejo kakovost ljubiteljske ustvarjalnosti – natančno in spretno obdelavo orehovega lesa.

V programu je sledil pozdravni govor župana mag. Blaža Milavca ter nastop učenk Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica Hane Kordiš in Janje Glavonjič, ki sta se predstavili s pesmijo Nece Falk Vsi ljudje hitijo.

Razstava bo na ogled do konca avgusta v času odprtosti Knjižnice Sodražica.

Sodražica se predstavi

D. V.

V maju je izšla revija Alpen Adria Journal, ena vodilnih turističnih revij, ki zastopa regijo Alpe Jadran in izhaja že več kot 40 let. Tokrat je v reviji, med večinoma turistično bolj razvitimi in znanimi, našla svoj prostor tudi predstavitev Sodražice, ki si stran deli s Slemenj. Pobudnica objave je Mirjam Trdan iz društva Hodim in kolesarim Ribnica. Več informacij, vključno z multimedijskim zemljevidom in elektronsko verzijo revije najdete na <https://alpen-adria.info/>.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja na podlagi 11. člena Odloka o občinskem prazniku in priznanjih Občine (Ur. l. RS, št. 19/03, 59/11) objavlja dne 15. 06. 2021

RAZPIS

o zbiranju predlogov za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica za leto 2021

Priznanja Občine Sodražica, ki se bodo podelila v letu 2021, so:

- Častni občan Občine Sodražica
- Zlata plaketa Občine Sodražica
- Priznanje Občine Sodražica

NAZIV ČASTNI OBČAN

Priznanje »Častni občan Občine Sodražica« se podeljuje posamezniku za izredno pomembne trajne dosežke na družbeno-ekonomskem, znanstvenem, kulturnem, razvojnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali drugem področju, ki je s svojim delovanjem prispeval k razvoju, ugledu in uveljavljanju Občine Sodražica.

ZLATA PLAKETA OBČINE SODRAŽICA

Zlata plaketa se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za izredno življenjsko delo ali za vrhunske uspehe ali dosežke, ki so pomembni za razvoj in ugled Občine Sodražica.

PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA

Priznanje Občine Sodražica se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za uspehe in dosežke v zadnjem obdobju, za enkratne dosežke kot spodbuda za ustvarjalno delo. Priznanje se lahko podeljuje tudi za dosežke trajnejšega pomena na različnih področjih, ki imajo pomen za Občino Sodražica in v širšem družbenem prostoru.

Imenuje se lahko največ enega častnega občana, podelijo se največ ena Zlata plaketa Občine Sodražica in največ tri Priznanja Občine Sodražica. Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki ali skupine posameznikov, politične stranke, podjetja, društva, organi lokalnih skupnosti in druge organizacije in skupnosti. Predlagatelj za podelitev priznanja ne more predlagati samega sebe.

Predlog mora vsebovati:

- ime, priimek oz. naziv in naslov predlagatelja oz. kontaktne osebe, če je predlagatelj več,
- navedbo, na katero izmed možnih priznanj se predlog nanaša,
- ime, priimek oz. naziv in naslov predlaganega,
- utemeljeno pisno obrazložitev.

Upoštevani bodo vsi predlogi za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica, ki bodo oddani v zaprti kuverti na naslov: Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica, s pripisom »Ne odpiraj – razpis – občinsko priznanje 2021«, ki bodo prispeli na naslov Občine Sodražica osebno ali po pošti do vključno 30. 8. 2021 do 11. ure.

Dodatne informacije lahko dobite v Uradu župana Občine Sodražica, Trg 25. maja 3, Sodražica, telefon **01 83 66 075** ali na e-naslovu: **obcina@sodrazica.si**.

Datum: 9. 6. 2021

Številka: 030-1/21

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Čez les? Niti slučajno, zdaj gre zarles!

Pavle Hočevvar, Miran Mate

Foto: Marko Burger

V začetku junija je v prostorih gasilskega doma v Sodražici potekal še zadnji sestanek iniciativne skupine Rokodelske zadruge Sodražica, ki jo bomo ustanovili v začetku julija. Pridružili so se mu številni mladi in tudi že uveljavljeni suhorobarji iz domače in sosedskih občin ter predstavnika Festivala lesa in Kočevskega lesa. Obljubili smo si, da bomo več kot petstoletno tradicijo pridelave in predelave lesa na območju LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe nadgradili v nove, inovativne izdelke z vrhunsko kakovostjo in z višjo dodano vrednostjo. Sklenili bomo verigo sodelovanja, ki bo trdna in še posebej trajnostna, saj bo lesena – regijska gozdno-lesna veriga.

Cilji ustanovitve Rokodelske zadruge Sodražica, ki nastaja s pomočjo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS, so povežovanje in razvoj rokodelskih in lesnopredelovalnih dejavnosti, pospeševanja gospodarskih koristi članov, njihov boljši status in večja prepoznavnost na trgu. Skupaj bomo poiskali nove tržne poti, se povezali za uspešnejše trženje in promocijo ter imeli močnejše izhodišče za pogajanje o nabavnih cenah surovin, strojev, opreme in orodij. Rokodelska zadruga Sodražica bo po etičnih načelih združništva in socialnega podjetništva spodbujala solidarnost in sodelovanje med člani. Krepila bo socialno, gospodarsko, okoljsko in promocijsko povežovanje z lokalnim okoljem. Večala bo prepoznavnost občine in regije, blaginjo in pripadnost prebivalcev, s tem pa tudi zanimanje zunanjih investitorjev, poslovnih partnerjev in turistov za našo občino in regijo.

Povrnimo lesu pozabljeno slavo!

»Namesto da bi izvažali hlovino, bomo lesu z inovativnimi izdelki vdahnili novo življenje in mu dodali vrednost, ki bo ostala v regiji.«

To je bilo najbolj glasno sporočilo delavnice, ki je tudi v duhu nastajajoče Rokodelske zadruge Sodražica potekala pod mentorstvom ekipe Innovatif sredi maja v prostorih Obrtne zbornice Ribnica. Na njej smo ubesedili poslanstvo in namen nove gozdno-lesne verige, ki bo v kočevsko-ribniški regiji povežovala interese ključnih gozdno-lesarskih deležnikov. Udeležili so se je predstavniki »surovine«, lastniki in upravljalci gozdov, predelovalci lesa, obrtniki, ki proizvajajo lesene izdelke in polizdelke, predstavniki inovatorjev in strokovnjaki s področja grafičnega in industrijskega oblikovanja.

V delovno intenzivnem, a sproščenem dnevu smo definirali razloge in prednosti za povežovanje in tesnejše sodelovanje. Preigrali smo morebitne pomisleke in ovire ter našli širok nabor

oprijemljivih koristi in prednosti članstva v novi povezavi. Najpomembnejše pa je, da smo znali preseči partikularne interese. Dobre namene smo združili v operativni dokument ter jasno zapisan namen bodoče gozdno-lesne verige: »Delo z lesom bo spet ponos regije in bo v njej zagotavljalo spodobno življenje ter višje standarde bivanja.« Konzorcij z jasnimi cilji in čistim srcem ima vse predpogoje, da postane zgodba o uspehu. Poiskal bo prave, prodorne in srčne kadre, našel zanesljive vire financiranja in zagotovil nabor storitev, ki bodo sodelujočim v oporo. V nasprotju s trenutno situacijo, ko »smo za vse sami«, bo deležnikom omogočil večjo specializacijo, višjo prepoznavnost, uspešnejše poslovanje in boljši zaslužek.

Ruska delegacija položila venec na grob padlih borcev v Sodražici

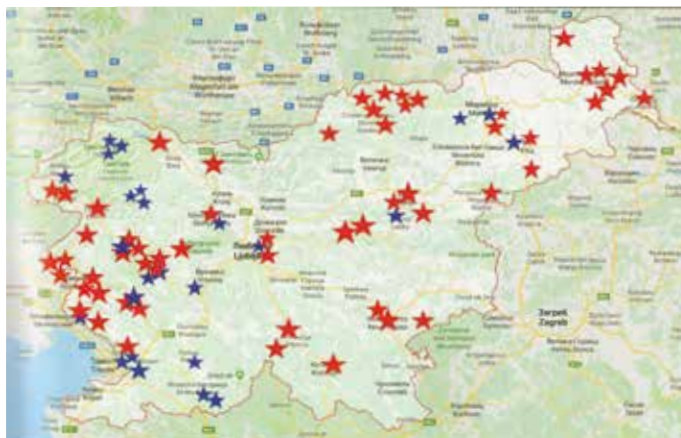
Ana Modic
Foto: Marko Burger

V petek, 13. maja 2021, je v Sodražico prišla ruska delegacija v sestavi: Aleksander Stepanov, prvi sekretar Veleposlaništva ruske federacije v Republiki Sloveniji, Anna Tyurina, namestnica direktorja Ruskega centra znanosti in kulture v Ljubljani, in Aleksej Boudarek, visoki predstavnik mesta Moskve. Z njimi je prišel tudi prevajalec. Na grob padlih borcev na sodraškem pokopališču, kjer so pokopani tudi trije ruski borci, so položili venec.

Rusko delegacijo so pričakali predstavniki Občine Sodražica in KO ZB Sodražica s svojim praporom. Zaradi pandemije je bilo njihovo število omejeno. Po začetnem spoznavanju smo krenili do spomenika in groba padlih borcev med 2. svetovno vojno. Sledil je nagovor župana g. Blaža Milavca, ki mu je sledil še kratek spominski govor predstavnika ruske delegacije, v katerem je poudaril zavezništvo ruskih vojakov in partizanske vojske v boju proti nacizmu in fašizmu v času 2. svetovne vojne. Rusko delegacijo je zanimalo, kdo so bili ruski vojaki in kdaj so padli.

To se je zgodilo 19. aprila 1944 pri petem napadu partizanske vojske na Ribnico, kjer je bila močna nemško-belogardistična postojanka. Takrat se je 10. brigadi, ki jo je vodil komandant Glavnega štaba NOB Franc Rozman – Stane, priključil tudi tako imenovani »ruski bataljon« 9. brigade, v katerem so bili bivši vojni ujetniki, ki so prebegnili k partizanom. Borci NOB so

imeli velike izgube. Kot so poročali takratni viri, je samo na enem dvorišču v Gorenji vasi ležalo 28 trupel, največ Azijcev iz Sovjetske zveze.

■ Spomeniki, grobišča in spominski kraji, ki so povezani z usodo ruskih vojnih ujetnikov iz prve svetovne vojne.

■ Spomeniki, grobišča in spominski kraji, ki so povezani z usodo sovjetskih vojakov iz druge svetovne vojne.

V Slovenij je 83 spomenikov in grobišč ruskih in sovjetskih vojakov, ki so umrli na slovenskih tleh v času 1. in 2. svetovne vojne. Za te spomenike skrbi ZZB za vrednote NOB skupaj z drugimi organi civilne družbe in posamezniki.

Vsako leto se predstavniki Veleposlaništva Ruske federacije v Republiki Sloveniji ob vsakem od teh 83 grobišč in spomenikov poklonijo tem žrtvam obeh svetovnih vojn in organizirajo spominske slovesnosti z udeležbo predstavnikov širše slovenske javnosti.

ZB za vrednote NOB Ribnica in
KO ZB Sodražica

vabita na

**PRIREDITEV OB 80. OBLETNICI
USTANOVITVE RIBNIŠKE ČETE,**

**ki bo 17. julija 2021, ob 15. uri, pri
Domu na Travni Gori.**

Vljudno vabljeni!

Obisk slovenske olimpijske bakle – simbola trdnosti, modrosti, povezovanja in upanja

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V sredo, 26. maja 2021, je ekipa projekta Slovenska bakla obiskala tudi občino Sodražica.

Bakla je tega dne pot začela v občini Loški Potok, nato pa so jo iz rok predstavnikov Loškega Potoka pred Sodražico sprejeli naši športniki. Izmenjaje so tekaške ekipe, pod koordinacijo Janeza Miheliča, ponesle baklo čez nekatere sodraške ulice in trg do športne dvorane, kjer so jo pričakali šolarji in športniki. Na športnem igrišču je potekal osrednji dogodek sprejema bakle, s pozdravnimi nagovori župana mag. Blaža Milavca, ravnateljice Majde Kovačič Cimperman, prvega podpredsednika OKS–ZŠZ mag. Janeza Sodržnika ter Vesne Fabjan, nekdanje reprezentantke v teku na smučeh in prejemnice bronaste olimpijske medalje na Olimpijskih igrah leta 2014 v Sočiju. V kulturnem programu so se predstavile mažorete ter učenci OŠ z avtorskimi pesmimi na temo športa ter z glasbenimi točkami. Po končanem programu je bakla nadaljevala pot po sodraških ulicah do meje z občino Ribnica, kjer so jo prevzeli člani Triatlon kluba Ribnica.

Olimpijska bakla nosi sporočilo: »Šport je upanje. Vedno znova nas povezuje in dokazuje, da zmoremo. Zremo naprej. Vidimo luč in smo močnejši. Imamo slovensko baklo. Imamo olimpijske sanje.« Povezanost so dokazali tudi sodraški športniki, saj so se ekipnega teka udeležili tekači iz Športnega društva Sodražica, Balinarskega kluba Sodražica, Športnega društva Špela, Društva mažoret Sodražica, Športnega kluba SIBOR-JU-JITSU, Športnega društva Extrem ter učenci Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica.

Hvala vsem sodelujočim (koordinatorju, društvom, klubom, ravnateljici, mentorjem in učencem OŠ Sodražica, redarjem, Policijski postaji Ribnica, gasilcem), ki ste poskrbeli za potovanja bakle skozi našo občino in ponovno dokazali, da šport zna povezovati ljudi.

Nekaj zanimivosti

Pod organizacijo Olimpijskega komiteja Slovenije in okriljem olimpijke Urške Žolnir Jugovar je bakla svojo pot začela 3. maja v Bovcu, do 23. julija (v 81 dneh), pa bo obiskala vseh 212 občin ter se povezala z zamejskimi kraji v Italiji, Avstriji, na Madžarskem ter Hrvaškem. Namen popotovanja olimpijske bakle, ki je simbol trdnosti, modrosti in upanja, je širjenje vrednote olimpizma, povezovanje lokalnih ljubiteljev športa, aktivnih otrok, zdajšnjih in nekdanjih vrhunskih športnikov ter drugih občanov. Namen je tudi pokazati, da sta rekreativni in vrhunski šport med seboj tesno povezana.

Slovenska bakla (višine 72 cm in teže 1951 g) Skupine SIJ z Raven na Koroškem je izdelana iz recikliranega nerjavnega jekla, ki predstavlja simbol trdnosti in trajnosti ter bukovega lesa kot simbola modrosti in samozavesti. Plamenico zaključuje krona v silueti Triglava; ročaj iz bukovega lesa objema pet olimpijskih krogov, simbolov povezovanja. Plamen v kroni širi svetlobo, simbol upanja.

Pesniški sprejem »Slovenske bakle«

OLIMPIJCI

Minila so že štiri leta
in nova olimpijada se nam obeta.
Vsi zagreti navijači
smo jo komaj dočakali.

Tekmovanja v različnih špor-
tih se bodo začela,
nam kar nekaj živcev bodo vzela.
Dobro znano nam je pravilo,
da sodelovati važno
je in ne zmagati.

Mi vsi pa smo najbolj navdušeni,
kadar zmagajo naši športniki!

Nejka Gačnik, 4. a

IZŠTEVANKA

Ena, dve, tri –
mi smo športniki!
Štiri, pet, šest –
do nas prišla je vest.
Sedem, osem, devet –
vsi imamo pri športu pet.
Slovenska bakla je prišla
v naš kraj Sodražica!
Hura! Hura! Hura!

Lana Benčina Pintar in
Manca Štupica, 4. a

KROGI

Evropa rada plava, zato ima moder krog.
Afrika ima odlične tekače,
Amerika pa nogometne navijače.
Azija teče čez ovire,
Avstralija po jezerih in rekah vesla.
Vsaka celina je edinstvena,
ker v vseh športih igra!

Neja Prilesnik, Matej Kavov, Enej Mihelič, 6. a

NAJ ŠPORTI

Radi imamo rokomet, še
raje pa nogomet.
Neja je kot elastika, vseč
ji je gimnastika.
Zara rada boksa, vmes veselo hopsa.
Teji vseč je jahanje in
zraven dolgo mahanje.
Kiara na koš nabija, še raje pa
žogo pri odbojki odbija.
Pii vseč je plezanje, pred njim
pomembno je raztezanje.

Vsi gledali bomo olimpijsko tekmo.
Upamo, da bodo Slovenci
igrali perfektno!

Kiara Oblak, Neja Mehič Kersnič,
Teja Petković in Zara Vesel, 5. b

V Sodražici se je ustavil Deželak = Junak

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V torek, 8. junija, se je v Sodražici usta-
vil Deželak = Junak, ki se je v okviru Radia
1 že sedmo leto zapored podal na veli-
ko dobrodelno avanturo po Sloveniji. Na
trg je prikolesaril v spremstvu Psoglavca
in članov društva Motoristi za motoriste;
sprejeli in pozdravili so ga župan občine
Sodražica mag. Blaž Milavec s sodelavci,
ki so se odzvali dobrodelni akciji ter De-
želaku predali zbrana sredstva.

Sprejema so se udeležili tudi učenci
OŠ Sodražica ter krošnjar Metod Pucelj,
ki je Mihi ter spremljevalni ekipi izročil
kuhalnice ter postregel s sodraškimi pre-
stami. Ker je Deželak junak, se je moral

v Sodražici »spopasti« kar z meter dolgo
sodraško presto.

V 7. etapi je Deželak v Sodražico pri-
kolesaril iz Ribnice, nato pa je isti dan
obiskal še Cerknico, Logatec, Vrhniko in
Grosuplje. V okviru desetih etap je v de-
setih dneh zbiral sredstva za počitnice
otrok, ki še niso bili na morju.

Na tem mestu lepa hvala vsem, ki ste
se udeležili tega dogodka, posebno hvala
pa tudi podjetju Zgonc, d. o. o., za po-
darjene suhorobarske izdelke ter Pekar-
ni Ajdič za presto velikanko in pecivo, s
katerim so se posladkali ekipa Radia 1 in
navzoči šolarji.

Ravnanje z odpadki

Komunala Ribnica d.o.o.

V današnjem času je pri ljudeh sicer prisotna vse večja ozaveščenost in odgovornost do varovanja okolja in narave, še vedno pa se odložijo prevelike količine odpadkov.

Ravnanje z odpadki zajema zbiranje, prevažanje, predelavo in odlaganje oziroma odstranjevanje odpadkov.

Pri ravnanju z odpadki so pomembni trije vidiki, in sicer:

VIDIK OKOLJA:

Ločevanje odpadkov je eden prvih korakov k reševanju obremenjevanja okolja in obenem podlaga za izvajanje recikliranja oziroma predelave koristnih odpadkov. Odgovornost na strani vsakega posameznika je, da ohranja okolje oziroma preprečuje izkoriščanje naravnih virov in narave ter s tem skrbi za čisto, urejeno in predvsem zdravo okolje.

ZAKONSKI VIDIK:

V Sloveniji je zakonsko predpisano ravnanje z odpadki, določena pa so tudi natančna pravila o ločevanju le-teh. Nadzor nad neupoštevanjem zakonskih predpisov vršijo občinske in državne institucije, povzročitelju pa je zagroženo z denarno kaznijo.

EMBALAŽA

Plastenke pijač in živil, plastenke čistil, pralnih sredstev in kozmetičnih sredstev, pločevinke živil in pijač, votla embalaža od mleka, sokov, jogurtov ipd., plastični kozarci, krožniki, tube in vrečke, ovojni in plastificiran papir, zamaški od steklenic in kozarcev.

Plastična ali kovinska embalaža nevarnih snovi ali njihovih ostankov, ki zahteva posebno ravnanje (motorna olja in druge vrste mineralnih olj, sredstva za zaščito rastlin, pesticidi, barve, laki ...), plastični izdelki (otroške igrače, polomljeni plastični stoli...), embalaža od bal, gajbice, diskete in zgoščenke, cvetlični lončki, ovitki od salam.

NASVET

Embalažo vedno izpraznimo, speremo z vodo in stisnemo, da zmanjšamo prostornino. Na embalaži ne prezirimo odtisnjenih ekoloških oznak s področja ravnanja z odpadno embalažo. Kupujmo izdelke brez nepotrebne embalaže.

BIOLOŠKI ODPADKI

Netekoči ostanki hrane, kuhinjski odpadki (zelenjava, sadje, čebulni in krompirjevi olupki, ostanki solat ...), kavna gošča in kavni filtri, čajni filtri, ostanki hrane iz pločevink, jajčne lupine, onesnažene papirne vrečke od sadja in zelenjave, vrtni odpadki (cvetje, odmrle lončnice skupaj z zemljo, pokošena trava, plevel, listje, obrezano grmičevje), drugi lesni odpadki (žagovina, lesni sekanci, lubje, veje dreves in grmovja), plutovinasti zamaški.

Plastična ali kovinska embalaža živil, sanitarnih izdelkov, papirnatih plen, olj in maščob, pločevink, kosti, mesa, rib, mleka, jogurtov, sirov, iztrebkov malih živali, kamenja, cigaretnih ogorkov, embalaže z vsebino, lasje in dlake, poginule živali in kože.

NASVET

Biološke odpadke lahko kompostiramo ter predelamo v kakovosten humus. Biološki odpadki ne smejo biti odvrženi v namensko posodo v plastičnih vrečkah ali kakršnikoli drugi embalaži, temveč jih odložimo neposredno v posodo oziroma v biorazgradljive vrečke ali v papirnate vrečke, ki se jih kupi v trgovinah.

STEKLENA EMBALAŽA

Steklenice živil in pijač, steklena embalaža zdravil in kozmetike, kozarci vloženi živil, druga steklena embalaža, steklene posode in vaze.

Okensko, avtomobilsko in drugo ravno steklo, ogle-dala, kristalno in ekransko steklo, žarnice, pleksi steklo, karbonsko steklo in druge vrste stekla iz umetnih mas, porcelan, keramika, žično steklo, pokrovčki in zamaški ...

NASVET

Stekleno embalažo vedno izpraznimo in speremo z vodo, ne pozabimo odstraniti zamaškov ali pokrovčkov.

PAPIR IN KARTONSKA EMBALAŽA

Časopisi, revije, reklame, zvezki, knjige, prospekti, katalogi, pisemske ovojnice, pisarniški papir, papirnate nakupovalne vrečke, kartonska embalaža, lepenka, papirnata ali kartonska embalaža živil, vreče od cementa, apna, krmil...

Kartonska votla embalaža tekočin (mleko, sadni sokovi, jogurti ...), samokopirni, povoščeni in plastificirani papir, celofan, tapete, higienski papir (papirnate brisače, prtički, robčki ...), od živil pomazana ali prepojena (jedilno olje, druge tekočine in ostanki živil) papirnata ter kartonska embalaža (pladnji, kozarci in skodelice za enkratno uporabo, embalaža globoko zmrznjenih živil in jedi ...), stranice rokovnikov in zvezkov iz umetnih mas.

NASVET

Kartonske škatle in drugo embalažo z veliko prostornino zložimo ali raztrgamo, revijam in prospektom vedno odstranimo zaščitno folijo.

EKONOMSKI VIDIK:

Pri ekonomskem vidiku je pomembno vprašanje, zakaj bi plačevali za odpadke, ki jih ni potrebno plačevati oziroma smo za odpadek plačali že ob samem nakupu. Določene ločene frakcije lahko oddamo brezplačno, medtem ko se preostanek odpadkov plača glede na težo. Zmanjšanje količin preostanka odpadkov posledično pomeni nižje stroške odlaganja, zato odpadke pravilno ločujemo vsi na samem izvoru le-teh.

Zavedati se moramo, da so odpadki naša skrb. Pravilno ločevanja le-teh je zelo pomembno, zato z ločevanjem odpadkov začnimo v našem domu!

V nadaljevanju smo vam pripravili tabelo o ločevanju odpadkov, ki vam bo v pomoč pri vsakodnevnem ločevanju odpadkov. Za več informacij obiščite našo spletno stran www.komunala-ribnica.si ali facebook stran www.facebook.com/Komunala-Ribnica, kjer smo vam pripravili podrobnejše opise posameznih odpadkov, razna gradiva ter druga pomembna obvestila.

V primeru dodatnih vprašanj nas lahko pokličete na stacionarno telefonsko številko 01/835 90 80, mobilno številko 031 758 717 ali nam pišete na info@komunala-ribnica.si.

In ne pozabimo: Odpadke ločujem – okolje varujem! Od nas je odvisno, koliko odpadkov bo nastalo in kje bodo pristali: na odlagališču ali v predelavi. Pomembno je torej, da se držimo zadanih smernic in odpadke ločujemo vestno in odgovorno.

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

Plenice in sanitarni izdelki, iztrebki malih živali, mačji pesek, ostanki kosti in mesa, ohlajen pepel od premoga, lasje in dlake, ogorki cigaret, vžigalniki, umazan papir, tapete, smeti od pometanja, keramična posoda, porcelan, žično steklo, kasete, filmi, fotografije, zgoščenke, diskete, klasične žarnice, celofan, lepilni trakovi, izolacijski material, šiviljski odpadki (manjše količine).

KOSOVNI ODPADKI

Gospodinjska bela tehnika (pralni in pomivalni stroji, štedilniki, pečice ...), hladilne naprave (hladilniki, zamrzovalne skrinje ...), odpadna električna in elektronska oprema (televizije, računalniki, sesalniki, sušilniki, opekači, telefoni, vrtalniki ...), pohištvo (mize, stoli, omare, vrtno pohištvo, vzmetnice, sedežne garniture, preproge, tekstil, okna in vrata, rolete), sanitarna oprema (umivalniki, školjke, bideji, pipe ...), športni rekviziti (smuči, kolesa, jadrane deske ...), orodje (samokolnice, mešalci ...), igrače (večje igrače, otroški vozički, sedeži, kolesa ...), gume, predmeti iz železa, pločevine, barvnih kovin, izolacijske plošče (kombi plošče, umazan stiropor ...), oblačila, tekstil, čevlji, torbice in plišaste igrače.

GRADBENI ODPADKI

Gradbeni odpadni material delimo na več vrst odpadkov, in sicer:

1. Mešani inertni gradbeni odpadki: opeka (vse vrste), beton (brez železa), keramične ploščice, prane ploščice, robniki, tlakovci, gradbena veziva (cement, apno ...), zemljina (mešanica zemlje, kamenja, peska, glin), in izdelki iz teh materialov.
2. Mavčne ploščice (brez prisotnosti mreže, profilov ...).
3. Azbestno-salonitne ploščice.

NEVARNI ODPADKI

Barve, laki, razredčila, odstranjevalci rje, kiti, tesnila, lepila, smole, silikoni, čistila (organska topila, jedka čistila), kozmetika na alkoholni bazi, toniki, losjoni, tablete, razpršila, laki za nohte, odstranjevalci laka, preparati za lase in ostala neuporabljena kozmetika, zdravila, motorno olje, bencin, avtokozmetika, avtomobilske barve in kiti, tekočine za pranje stekla, hladilna tekočina, zavorna tekočina, akumulatorji, baterije, fluorescentne žarnice, varčne sijalke, živosrebrni termometri, fotokemikalije, različne kisline in baze, jedilno olje in mast, naftalinske kroglice, baterijski vložki, različna razpršila, kartuše tiskalnikov, gnojila, pesticidi, insekticidi, fungicidi, herbicidi, strupi.

Biološki odpadki iz kuhinje ali z vrta, plastična embalaža, kovinska embalaža, papirnata embalaža, steklena embalaža, baterije, odpadna električna in elektronska oprema, varčne sijalke, barve, laki, zdravila.

NASVET

Dosledno ločujte in obnem zmanjšajte količino mešanih odpadkov, hrane ne zavijajte v odvečno folijo ali papir.

NASVET

Odpadke, ki spadajo pod kosovne odpadke in jih ne smete odlagati v zabojnike, lahko oddate po sistemu »na poziv« ali jih pripeljete v naš zbirni center. Oddajanje kosovnih odpadkov »na poziv« pomeni, da lahko enkrat na leto naročite brezplačen odvoz kosovnega odpadka v skupni količini 3 m³. Brezplačen odvoz kosovnega odpadka velja izključno za gospodinjstva, ki redno plačujejo smetarino.

NASVET

Med gradbene odpadke ne spadajo azbestno-salonitne ploščice. Oddaja gradbenega odpada do količine 200 litrov/na leto je za fizične osebe brezplačna. V zbirni center je dostava teh odpadkov možna do količine ene avtomobilske prikolice. Za oddajo večjih količin gradbenih odpadkov nas predhodno kontaktirajte. Oddajo azbestno-salonitnih plošč je potrebno plačati skladno s cenikom. Pri oddaji v zbirni center je potrebno ploščice naložiti na palete ter jih oviti s folijo.

NASVET

Vsak izdelek, ki ima eno ali več oznak za nevarne odpadke na embalaži, je potrebno po uporabi smatrati kot nevaren odpadek in ga kot takega tudi oddati v uničenje ali predelavo. Zato je potrebno biti že pri nakupu ali uporabi izdelka pozoren na znake za nevarnost. Nevarne odpadke se zbira v okviru akcij dvakrat letno v spomladanskem in jesenskem terminu. Poleg tega se odpadke zbira tudi v zbirnem centru Goriča vas in Mali Log.

S PONI-jem do podjetniškega znanja in lastnega podjetja

Vesna Čolič, Razvojni center Novo mesto

Na Razvojnem centru Novo mesto že drugo leto izvajamo projekt Podjetno nad izzive (PONI), s katerim svetovalno, mentorsko ter finančno spodbujamo in podpiramo potencialne podjetnike. Torej tiste, ki imajo podjetniško idejo in jo želijo uresničiti. Bodoče podjetnike v sklopu projekta za štiri mesece redno zaposlimo na Razvojnem centru Novo mesto. V tem obdobju jim pomagamo, da svojo poslovno idejo prek učinkovitega poslovnega modela in poslovnega načrta razvijejo do te stopnje, da je prehod na samostojno podjetniško pot lažji in dolgoročen uspeh novoustanovljenega podjetja bolj verjeten. Z znanjem, izkušnjami in nasveti bodočim podjetnikom na različnih področjih pomagajo naši mentorji, svetovalci ter že uveljavljeni in prekaljeni podjetniki. Bodoči podjetniki delajo v ustvarjalnem okolju Podjetniškega inkubatorja Podbreznik ter tako vzpostavijo mrežo partnerstev in poslovnih poznanstev že pred začetkom samostojne poti. Za čas vključitve v projekt prejemajo redno mesečno plačo ter imajo vse pravice, ki izhajajo iz rednega delovnega razmerja. Po končanem obdobju vključitve v projekt so ustrezno pripravljeni za samostojno podjetniško pot in ustanovitev lastnega poslovnega subjekta.

Na Razvojnem centru Novo mesto je junija svoje poslovne ideje začela razvijati že tretja skupina bodočih podjetnikov. Naslednja priložnost za vključitev v projekt pa bo že v avgustu, ko bo na spletni strani Razvojnega centra Novo mesto objavljen nov javni razpis za vključitev. Med prijavljenimi kandidati bomo zopet izbrali 11 udeležencev projekta.

Več o projektu preberite na spletni strani: www.rc-nm.si/podjetno-nad-izzive.

Za dodatne informacije pokličite, pišite ali nas obiščite:
info@rc-nm.si,
vesna.colic@rc-nm.si,
 041 325 722.

Projekt je sofinanciran s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Evropskega sklada za regionalni razvoj.

PONI
 PODJETNO NAD IZZIVE
 Jugovzhodna Slovenija

**razvojni center
 novo mesto**

Pogled usmerjamo v psoglavske dni 2022

Letos jih žal še ne bo

Jože Levstek, predsednik OO TD

Organizacijski odbor za pripravo Psoglavskih dni sporoča, da kljub sproščanju ukrepov za preprečevanje širjenja virusa covid-19 v letu 2021 žal ni mogoče organizirati Psoglavskih dni in Tržnega dne, vsaj ne v obliki in na način, kot smo jih poznali do sedaj.

Organizacija tovrstnih dogodkov zahteva določen angažma in pripravo, ki ju ni mogoče izpeljati v mesecu dni. Zato organizacijski odbor v načrtovanju usmerja pogled v leto 2022, ko vsi skupaj upamo, da bodo zdravstvene in splošne razmere dovoljevale izvedbo množičnih prireditev. Hvala za vaše razumevanje. Veselimo se srečanja z vami ob pričetku poletja 2022!

Lovimo zamujeno

Jože Tanko, podpredsednik DZ

Do konca mandata državnega zbora je še največ eno leto. Čeprav je Šarec, ko je lani januarja odstopil kot predsednik vlade, želel predčasne volitve, kar pomeni, da je izrecno nasprotoval nastanku nove vlade, se je zgodilo drugače. Prav njegovi koalicijski partnerji, ki jih je nesramno izigral, so omogočili nastanek Janševine vlade, ki je večino časa posvetila problemom reševanja »covid« krize.

Vladni ukrepi so bili po ocenah mednarodnih institucij zelo smiselni in učinkoviti in Slovenija se je prvič v svoji zgodovini znašla v tisti skupini redkih držav, ki imajo dostop do denarja po negativni obrestni meri. Kar pomeni, da bo vračala manj, kot bo najela kreditov.

Tudi drugi kazalci so dobri. Gospodarska rast je padla za manj, kot so napovedovali, tudi za manj, kot je povprečje EU, pa tudi nezaposlenost je narasla za znatno manj, kot je bilo pričakovano. Kar pomeni, da je bilo bistveno manj tudi socialnih stisk in stečajev gospodarskih subjektov.

Sedaj pa prihaja faza, ko se dogajajo večje sistemske spremembe, tudi take, ki so stale na mizah 10 let ali več in katerim so predhodne vlade posvečale predvsem študije in raziskave, ki so jih za velike denarje opravljali razni instituti ali posamezniki, »prijateljski« levičarjem.

Nedavno smo na poslanske mize poslali vrsto zakonov, ki prinašajo bistvene spremembe. Gre za zakon o demografskem skladu, ki bo denar iz državnega premoženja namenjal tako starejšim, upokojencem, kakor tudi mladim, ki so ključni za ohranitev družbe in naroda, pa zakon o dolgotrajni oskrbi, s katerim se bo poseglo na eno od najbolj zanemarnjenih področij naše družbe in za katero nobena vlada do sedaj ni zmoгла najti denarja. V postopku imamo »zakon o debirokratizaciji«, s katerim bomo odpravili celo vrsto zakonov in drugih predpisov, mnoge pa združili in poenotili. Slej ko prej bo prišlo do racionalizacije na področju agencij, uradov in drugih institucij države, v katerih je cela vrsta nepotrebnih uradnikov, ki odločajo o usodah državljanov. In nenazadnje, pred dnevi so bili vložene še novele treh davčnih zakonov – zakon o dohodnini, zakon o DDV in zakon o davku na »dobiček«, s katerimi se bo zelo močno razbremenilo plače, druge dohodke in prihodke zaposlenih, upokojencev in gospodarskih družb. Npr. zaradi višje splošne dohodninske olajšave in popravljene dohodninske lestvice se bodo bistveno povečala izplačila neto plač. Postopke za sprejem teh zakonov se bomo potrudili izpeljati, pa čeprav sindikati nasprotujejo višjim plačam in napovedujejo celo stavke. Razumi, kdor more. Naši sindikati so svetovni unikum, saj ni poznan noben tak sindikalni odziv. To kaže, da doktrina Moše Pijade, ko je dejal, da za komuniste nekaj velja samo reven narod, še vedno drži.

Najbrž ste tudi že opazili, da se povsod, kamor potujete, intenzivno gradi. To je možno predvsem zato, ker je Janez Janša julija lani v Bruslju v pogajanjih za naslednjo finančno perspektivo in za odpravo posledic krize izpogajal izjemno veliko nepovratnih sredstev in kreditnih pravic. Zaradi tega imajo prav vsa ministristva znatno več investicijskih sredstev. Najbolj opazne so sicer investicije na cestah, a tudi na drugih področjih se gradi ali posodablja znatno več kot v preteklih letih.

V SDS in koaliciji se zavedamo, da je potrebno dati znatno večji poudarek pravim, realnim investicijam in da gospodarska rast ne more sloneti na t. i. mehkih investicijah. Da se razume, tudi te so potrebne, a glavno gonilo razvoja, zaposlovanja in družbene stabilnosti je drugje, v realnem sektorju. Lahko smo samo veseli, da se je investicijska aktivnost povečala tudi na našem območju. Seveda pa se brez lokalnih naporov, županov in občinskih organov tega najbrž ne bi dalo doseči. A tudi občinam smo v tem dobrem letu Janševe vlade znatno popravili finančne vire, saj se je bistveno dvignila glavarina, dodatno pa smo sprejeli še zakon o finančni razbremenitvi občin. Vse to z namenom, da se začne decentralizacija in da se občinam da večjo možnost, da samostojno načrtujejo izvajanje lokalnih prioritet. Da se dejansko na pravi način da veljava lokalnim oblastem in prebivalstvu. Ta proces decentralizacije in graditve na zaupanju ljudi bomo v naslednjih letih še nadaljevali.

Slovenski narod in 30. obletnica samostojnosti

Ljudmila Novak, poslanka Evropskega parlamenta

V petek, 25. junija 2021, bodo minila tri desetletja od prelomne razglasitve deklaracije o neodvisnosti in od sprejetja temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

Deklaracija o neodvisnosti je dokument, ki ga je tedaj sprejel slovenski parlament in ki podrobneje pojasnjuje odločitev za samostojno in neodvisno državo ter opredeljuje nadaljnje ravnanje Republike Slovenije po osamosvojitvi.

Slovenski narod se je v tistem obdobju na demokratičen način odločil za svojo državo. Zbrali smo pogum in se odločili za korak, o katerem so naši predniki lahko le sanjali. Naredili smo pomemben korak na poti do prave demokracije, svobode, pokončnosti in hvaležnosti. Da se Slovenec lahko končno veseli svoje države in v njej svobodno zaživi.

Na letošnji dan Evrope, 9. maja, se je v Strasbourgu uradno začela konferenca o prihodnosti Evrope. Gre za edinstveno priložnost, da tukaj in zdaj razpravljamo o izzivih in prednostnih nalogah naše skupne prihodnosti v Evropi. V Bruslju je do odločitve o konferenci prišlo prav zaradi zavedanja možnosti o ogrožanju demokracije in tistih svoboščin, ki jih je delno povzročila tudi pandemija Covid-19.

Tri najpomembnejše institucije Evropske unije (EU) – Evropski parlament, Evropski svet in Evropska komisija, so se ob odločitvi za konferenco o prihodnosti Evrope zavezale, da bodo prisluhnile ljudem in v okviru svojih pristojnosti in na podlagi danih priporočil tudi ukrepale.

Konferenca bo tako do pomladi 2022 sprejela sklepe, v katerih bodo določene smernice za prihodnost Evrope.

Menim, da bi na podoben način morali ukrepati tudi v naši državi. Slovenija bi morala sprejeti načrt, kaj želi doseči v prihodnosti. Velike spremembe so namreč možne le, če o njih ne odloča manjšina, pač pa so sprejete z večinskim soglasjem in z veliko podporo. Da slovenski narod zmore uresničiti velike stvari, pa ne samo v športu, smo ob plebiscitu za našo samostojno državo že dokazali.

Zaradi napetosti in medsebojnega obtoževanja o dejanjih iz preteklosti, in tudi o dnevnih aktualnih zadevah, izgubljam čas in energijo, predvsem pa naš ugled. Menim, da še nikoli ni bilo tako pomembno zavedanje in tudi odločitev, kam želimo svoje sile usmeriti kot narod. Ne gre zgolj za gradnjo avtocest ali železniških prog. Gre predvsem za to, v kakšnem odnosu in duhu želi Slovenec živeti ob Slovencu v naši skupni domovini.

Verjamem, da mora vsak človek v nekem trenutku, če želi živeti v miru naprej, razčistiti s tem, kar se je zgodilo v preteklosti, sicer nas teža življenja počasi slabi in utesnjuje.

Slovenski narod, tako kot tudi drugi evropski narodi, je bil v preteklosti soočen s številnimi grozotami. Pomembno je, da naredimo vse, kar je v naši moči, da do tovrstnih grozot, ki so jih doživeli naši predniki, nikoli več ne bi prišlo.

Gre za vizijo EU, ki mora biti tudi vizija Slovenije znotraj EU. To je vizija svobode, miru, blaginje ljudi, boja proti socialni izključenosti, spoštovanja bogate kulturne in jezikovne raznolikosti, trajnostnega razvoja in konkurenčnega gospodarstva.

Vsem Slovenkam in Slovencem, državlankam in državljanom Slovenije iskreno čestitam ob državnem prazniku. Naj bo naša prihodnost mirna in v sožitju z drugimi narodi, predvsem pa v mirnejšem sožitju različno mislečih v naši domovini.

»Ljudem nudimo pomoč in to dobimo povrnjeno«

Pogovor z Rudijem Topolovcem, komandirjem PP Ribnica

Nina Pirc Vovčko

Za tokratno številko Suhorobarja smo na pogovor povabili Rudija Topolovca, komandirja Policijske postaje Ribnica, ki nam je potrpežljivo in izčrpno približal delo ribniških policistov, predvsem pa podal praktične nasvete, kako poskrbimo za svojo varnost, pa naj bo to v prometu, doma ali na spletu.

Kako bi na kratko predstavili Policijsko postajo Ribnica, vaš okoliš, glavne naloge?

Na splošno policijsko postajo vodi komandir policijske postaje s pomočniki, ki so zadolženi za svoja področja. Pri nas so to kriminal, promet, splošne policijske naloge, mejne zadeve in tujci. Policijska postaja ima več policijskih okolišev, ki jih vodijo vodje policijskih okolišev. V Ribnici so trije: Ribnica, Sodražica z Loškimi Potokom in Velike Lašče.

Prav tako je na vsaki policijski postaji zaposlenih nekaj policistov kriminalistov, ki se ukvarjajo s težjimi oblikami kaznivih dejanj. V preteklosti so te zadeve obravnavali kriminalisti iz Ljubljane, a se je razmah kriminalitete skozi tranzicijo povečeval in se je pojavila potreba po lastnem kadru. Ostali policisti opravljajo različne splošne naloge na področju prometa, javnega reda in kaznivih dejanj, še posebej pa bom omenil kategorijo varovanja državne meje in naloge mejne kontrole. Pod pristojnosti Policijske postaje Ribnica namreč spadata še dva mejna prehoda na območju občine Loški Potok.

Temeljna naloga policije je varovanje življenja in premoženja ljudi. K temu stremimo pri vseh naših nalogah, naj gre za področje kriminalitete, prometa ali pa javnega reda. Veliko dela je usmerjenega tudi v policijsko delo v skupnosti oz. v preventivo. S tem lahko ogromno dosežemo in se izognemo drugim, represivnim ukrepom.

Kakšne spremembe je v delo policistov prinesla epidemija koronavirusa?

Policijsko delo se v tem obdobju ni bistveno spremenilo, saj opravljamo popolnoma ista dela in naloge kot pred tem. Morali smo se samo malo prilagoditi, preučiti določene predpise. Policisti

smo prvi, ki moramo skrbeti za varnost, osveščati ljudi, tako da je bilo naše vodilo v prvi vrsti opozarjanje in ne izrekanje glob. Ljudi smo želeli ozaveščati in jim stvari olajšati, ne da bi jim še dodatno oteževali to obdobje. Predpisi so se tako pogosto spreminjali, da niso več vedeli, kdaj lahko kaj počneš in kdaj ne. Mi smo večinoma opozarjali, stroge represivne ukrepe smo izvajali le izjemoma.

Z upoštevanjem priporočil je postalo nošenje mask in rokavic za policiste del vsakdanjika, da lahko sploh opravljamo svoje delo. Temu smo se morali vsakodnevno privajati. Sicer pa vse ostaja enako, kar zadeva kontrolo prometa, prisotnost na terenu. Določene naloge, ki so bile prenešene na policijo in v praksi pomenijo prekrškovne postopke, so podobne vsem ostalim, ki smo jih izvajali do sedaj.

Če greva korak dalje – strokovnjaki opozarjajo na povečano družinsko nasilje zaradi ujetosti »med štiri stene«. Kakšne so vaše izkušnje?

Preprečevanje nasilja zahteva posebno skrb države in družbe. Za učinkovito preprečevanje in pomoč žrtvam je potrebno sodelovanje različnih institucij in v tem obdobju se je pokazalo, da so nekatere institucije izvajale res samo najbolj nujne naloge in se je poznala njihova odsotnost. Je pa težko v enem stavku reči, ali je bil porast nasilja ali ne. Pri nas nismo zaznali porasta evidentiranih zadev, prav tako ne upada, vendar je ponavadi v ozadju veliko sivo polje, ko se žrtve zavijejo v molk, se osamijo in stvar pride na površje šele kasneje, lahko čez nekaj let.

Kako pristopate, ko zaznate nasilje?

O vseh zaznanih primerih obveščamo Center za socialno delo oziroma interventno službo centra in z njimi izmenjujemo informacije. Na področju zaščite in

pomoči žrtvam nasilja imajo centri za socialno delo zelo pomembno vlogo. Skrbijo za žrtve nasilja in zanje urejajo varno namestitve v okviru že obstoječe mreže kriznih centrov, varnih hiš, materinskih domov ... Zelo dobro sodelujemo tudi z Zdravstvenim domom, saj so oni prvi, ki lahko zaznajo telesne ali psihične poškodbe in nas obvestijo.

V teh primerih gre običajno za uradno pregonljiva kazniva dejanja, katerih sume policisti preiskujejo po uradni dolžnosti, ne glede na to, ali je prijava oziroma volja oškodovanca podana ali ne. Policisti so dolžni storiti vse potrebno, da se zberejo vsa obvestila, da se izsledi storilec kaznivega dejanja, da se odkrijejo in zavarujejo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, ki utegnejo biti dokaz, in da se zberejo vsa obvestila, ki bi utegnili biti koristna za uspešno izvedbo kazenskega postopka. Potrebno je imeti čim širši krog prič, saj je na sodišču pogosta težava ravno v tem, da težko razsojajo, če imajo samo izjavo storilca in izjavo žrtve.

Sodelovanje žrtve je torej zelo pomembno?

Sodelovanje žrtve za procesiranje osumljenca je izjemnega pomena, saj

bo edino ona lahko opisala dogodek tako, kot se je zgodil, iz česar bomo tudi lahko ugotavljali njen podrejen položaj, kar je bistven element pri kaznivem dejanju nasilja v družini. Prav tako bo lahko povedala ostale podrobnosti, na primer koliko časa tovrstno nasilje traja, opisala bo lahko nasilje, poškodbe, morebitno iskanje zdravniške pomoči itd. Žrtve se včasih bojijo spregovoriti zaradi stigmatizacije, a v majhnem kraju se to vseeno hitro razve. Zato želimo žrtvi pomagati in prenesti informacije naprej na inštitucije, ki lahko pomagajo. Nobena oblika nasilja ni dopustna, zato pozivamo tako žrtve kot vse, ki bi zvedeli za takšno nasilje, da o tem obvestijo policijo.

Kako vidite vaše sodelovanje z Občino Sodražica ter z osnovno šolo? Na katerih področjih sodelujete?

Policija dobro sodeluje z vsemi deležniki v lokalni skupnosti, ki izkažejo interes, naj bo to šola, občina, gasilska ali druga društva. Včasih potrebujejo promocijo, včasih pomoč, vsekakor pa se tudi mi obrnemo nanje, ko potrebujemo pomoč. En takšen projekt je varovanje šolskih otrok na začetku šolskega leta. Lahko rečemo, da gre za partnerstvo v skrbi za varnost ljudi. To je tudi temelj policijskega dela v skupnosti na nekem območju. V občini Sodražica smo na tem področju dosegli zelo visok nivo in občino Sodražica smo ravno zaradi tega predlagali za posebno priznanje za sodelovanje, ki ji ga je Policijska uprava Ljubljana podelila pred dvema letoma.

Naše projekte največkrat izvajamo v sodelovanju z osnovno šolo in vrtcem, npr. vsakoletne priprave na kolesarske izpite, sprejem prvošolčkov in učenje prvih korakov v prometu, projekt Policist Leon, prireditve Druženje treh generacij, varovanje otrok na šolskih poteh ob začetku šolskega leta v sodelovanju s PGD Sodražica itn. Tu so še Psoglavski dnevi, petkov koncert in sobotni Večer na trgu. Večina gre za preventivo, kar se je v zadnjih desetih letih izkazalo kot dober pristop. Zadostuje že samo prisotnost policistov in tako kasnejši represivni ukrepi niso potrebni.

Pohvalil bi tudi pristop Občine za praznik Marijinega vnebovzetaja pri Novi Štifti, kjer je prisotne več romske populacije. Sprejeli so naše predloge, kako stvar urediti, in to je potem postalo bolj znosno.

Izvajate kakšne preventivne programe za otroke in mlade?

Na splošno policija v okviru možnosti izvaja preventivo na tem področju, predvsem pri delu z mladimi. Pri tem sodelujemo tudi z drugimi deležniki, kot so na primer Centri za socialno delo in šole, da stvar dobi večjo težo.

Kako posredujete na teh področjih?

V določenih primerih se takšnim primerom ne moremo izogniti, v kolikor do njih pride, pa vsekakor ravnamo proaktivno, da zaščitimo žrtve. Je pa tukaj velika odgovornost tudi staršev, na katere apeliram, da se sami podučijo o nevarnostih, ki preživijo na njihove otroke, in jih o tem podučijo. V mislih imam predvsem medmrežje, ki je ogromna past, ki pa se je velik delež staršev ne zaveda. Marsikdo se na računalnike ne spozna, ima pa otroke v tem obdobju. Če otroci nimajo nikogar, ki bi jih na to opozoril, bodo postali prve žrtve raznoraznih oblik kriminala. Domišljija, ki jo imajo storilci na medmrežju, včasih presega že vse meje.

Več o tem je priporočljivo, da si starši preberejo na spletnih straneh policije in na drugih straneh, kjer je veliko prispevkov na temo preventive. Žrtve medmrežja pa niso samo otroci, pač pa tudi starejši. V vsakem primeru nasilja je potrebno čimprej obvestiti policijo, da stvar ne gre predaleč.

Starejši so poleg interneta izpostavljeni tudi drznim tatvinam, na katere opozarjate policisti. Kako običajno potekajo te tatvine?

Drzne tatvine iz stanovanjskih hiš storilci izvršujejo na zelo prefinjen in pretkan način, oškodovance pa zavedejo do te mere, da preteče kar nekaj časa, preden ugotovijo, da so bili okradeni. O omenjenih dogodkih smo že večkrat poročali tudi v medijih, vendar opažamo, da so ljudje še vedno premalo previdni ali pozorni do neznancev, ki prihajajo na njihove domove in jih ogovorijo. Žrtve so predvsem starejši občani. Storilci jih zamotijo s pogovorom, rečejo, da so bodisi serviserji, bodisi da so prišli odkupit staro železo, da prihajajo iz elektro službe in si ogledujejo teren, kje bi postavili nove daljnovode, da bodo opravljali sanacijo odtokov itd. in jih tako zwabijo iz hiše ali od hiše, tako da je nimajo več pod nadzorom. Njihovo odsotnost takrat izkoristijo drugi storilci in v času pogovora vstopijo v hišo, pregledajo notranjost in odtujijo v večini primerov denar in nakit, tisto, kar najlažje spravijo v promet. Storilci nato zapustijo hišo, tisti, ki je zamotil žrtev, pa

se vljudno poslovijo in zapusti kraj.

Takšne tatvine so ponavadi nenasilna dejanja. Opažamo, da jih je bilo manj v času zaostrenih ukrepov, s sproščanjem pa so začela spet naraščati. Občanom tako svetujemo, da imajo osebe, ki so prišle do njih nenapovedano, ves čas pod nadzorom in jih brez potrebe ne vabijo v prostore. Vedno naj zaklenejo hišo, ko jo zapustijo, ključ pa naj vzamejo s seboj, četudi stopijo »samo za vogal«. Ob tem naj bodo pozorni na videz oseb, na oblačila, govor, posebnosti, ter na vozilo, s katerim so se pripeljali – znamko, barvo, tip in registrsko številko vozila. Včasih se zgodi, da vozilo opazi kateri od sosedov. Če ima telefon, ga lahko preprosto slika. To je za nas že zelo uporaben podatek.

Kakšen je postopek, ko občan prijavi takšno tatvino?

V primeru, da nekdo postane žrtev kaznivega dejanja, priporočamo, da takoj obvesti policijo na tel. št. 113 ali najbližjo policijsko postajo. Najboljše je, da mi pridemo na kraj in se podrobno pogovorimo, tako da pridobimo čim več podatkov. Takoj po dogodku je spomin dosti bolj svež kot dan ali dva kasneje. Včasih ljudje tudi nočejo podati prijave, češ da se tako ali tako ne bo nič našlo. To je relativno, a brez prijave se res ne bo.

Tudi skrb za prometno varnost je ena izmed temeljnih nalog policije.

Trudimo se, da smo prisotni predvsem na nevarnih odsekih cest, kjer prihaja do nesreč, ter na mestih, kjer so najranljivejše skupine. Skrbimo za to, da vozniki zmanjšajo hitrost, tako da opravljamo meritve hitrosti, prav tako smo pozorni na pojav alkoholiziranih voznikov, ki vsekakor predstavljajo veliko nevarnost za druge. Alkohol na cesti nikakor ni dopusten, tu imamo ničelno toleranco in ni nobenih opozarjanj. Posvečamo se tudi ostalim kršitvam, ki so najpogostejši vzrok prometnih nesreč oz. povečajo možnost za nastanek posledic. Tu bi izpostavil uporabo telefona med vožnjo. Voznik je nezbran že zaradi pogovora, da ne omenjamo tistih, ki med vožnjo pišejo. Pozorni smo tudi na odnos voznikov do šibkejših udeležencev v prometu, kot so kolesarji in pešci.

Se vam zdi kakšen cestni odsek pri nas posebej nevaren?

Trenutno je po našem mnenju najbolj zaskrbljujoče središče Sodražice, saj mi-

mo najbolj izpostavljene infrastrukture, to je šola, vrtec, zdravstveni dom, poteka glavna cestna povezava proti Notranjski in naprej proti Primorski in Italiji. Menimo, da bi Sodražica nujno potrebovala obvoznico, da bi vsaj tranzitni promet to vora stekel po manj nevarni trasi.

Občina je precej dovezetna za reševanje nevarnejših cestnih odsekov, vendar so največkrat ravno geografske značilnosti tiste, ki onemogočajo vzpostavitev bolj-ših cestnih povezav in drugih prometnih površin, ki vplivajo na varno udeležbo v cestnem prometu vsem udeležencem, še posebej najranljivejšim. Posebej pohvalno pa je, da je Občina aktivno pristopila k pobudi Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in pomagala vzpostaviti prvo digitalizacijo šolskih poti na tem območju, ki je v precejšnji pomoč učencem, njihovim staršem in nenazadnje tistim, ki opravljajo šolske prevoze.

Kakšno je število prometnih nesreč v zadnjih letih v občini Sodražica?

V občini Sodražica se je leta 2018 zgodilo 10 prometnih nesreč, leta 2019 in 2020 pa po 11 prometnih nesreč. V njih je ena oseba umrla, dve osebi sta utrpeli hude telesne poškodbe, 12 jih je bilo lažje poškodovanih, ostale nesreče so bile zgolj z materialno škodo. Številke niso velike, a vsaka nesreča, ki se zgodi, je preveč. Ob tej priložnosti ponovno pozivamo voznike, naj vozijo pametno, varno in naj upoštevajo vse cestno prometne predpise.

Kako pa je sedaj s prehajanjem migrantov?

Glede migrantov bi najprej podal nekaj nasvetov. Ob morebitnem srečanju z migranti ali če občani opazijo sumljiva vozila, svetujemo takojšen klic na številko 113 ali anonimni telefon policije o8o 1200. Še boljši je takojšen klic na najbližjo policijsko postajo. Pri nas imamo še vedno 24-urno dežurstvo in dežurni policist takoj prevzame informacije. V zadnjem času, ko je bil pretok prometa zelo omejen, smo opažali predvsem vozila tujih držav, ki so takoj zbudila našo pozornost. Tudi vse tisto, kar opazijo ljudje, je za nas zelo dobrodošlo. Lahko se kasneje izkaže, da ni šlo za to, a smo lahko preverili in se prepričali, kaj je res.

Apeliral bi še na občane, da poskrbijo za osebno varnost premoženja, da zaklepajo hiše in vozila, tudi ko so parkirana na dvoriščih stanovanjskih hiš. Mogoče tega niso bili navajeni, ampak je zelo pri-

poročljivo, saj je v tem obdobju izgini- lo tudi kakšno vozilo. Ključne naj hranijo na varnih mestih, kolesa in mopede pa v zaklenjenih prostorih. Bilo je že nekaj primerov, ko so migranti uporabili takšna prevozna sredstva, zato naj jih ljudje ne puščajo v okolici brez nadzora. Pri odsotnosti od doma občanom svetujemo, da naj, tudi če gre za krajšo odsotnost, zaklepajo vrata stanovanjskih hiš in drugih objektov ter zapirajo pritlična okna in balkonska vrata, saj tako zmanjšajo tveganje za vstop v objekte in morebitne tatvine. Predvsem vikendi so bili tisti, ki so jih migranti izkoristili, da so tam prespali in šli potem naprej.

Kakšen je pristop policije v zvezi z migranti? Opozarjali ste na odpadke, ki jih puščajo za seboj...

Vse postopke z ilegalnimi migranti policisti obravnavajo v skladu z veljavno zakonodajo. Večinoma jih vračamo tujim varnostnim organom, na Hrvaško, ranljivejše skupine včasih zaprosijo za mednarodno zaščito in tedaj jih nastanimo v azilnem domu. O zaznanih smeteh policisti takoj obveščajo pristojne, da se jih čim prej odstrani iz okolja, tako tudi tu občane prosimo, da nas obvestijo, če take smeti opazijo. Vsekakor ne priporočam brskanja po takšnih smeteh. Če so odložene globoko v gozdu, nam tisti, ki so večji uporabe tehnologije, lahko sporočijo koordinate.

O točnih številkah je težko govoriti, lahko pa povem, da je število migrantov v primerjavi s preteklimi leti v upadanju.

Kakšen se vam zdi odnos občanov do policistov? Zaznavate spoštovanje, sodelovanje, ali bolj odpor in pritožbe?

Sodelovanje z občani Sodražice ocenjujemo kot zelo dobro na vseh področjih, kar ne bi bilo mogoče brez medsebojnega spoštovanja. Veliko k temu pripomore dejstvo, da živimo na majhnem območju, kjer se občani in policisti poznajo, velikokrat tudi osebno, tako da komunikacija hitreje steče.

V zadnjih dveh letih tako ne beležimo pritožbenih postopkov. Seveda pa je potrebno razlikovati med pritožbo, ki se nanaša na ravnanja policistov v postopku, in zahtevo za sodno varstvo, ko se občani ne strinjajo z izrečeno globo ali opozorilom. Večkrat občani napišejo zahtevo za sodno varstvo, vendar jo naslovijo kot pritožbo. V takšnih primerih je potrebno dodatno preveriti, ali se občani

ne strinjajo z ravnanjem policistov ali z izrečenim ukrepom, po navadi z globo. V 95 odstotkih se ljudje pritožijo zaradi izrečenega ukrepa, v petih odstotkih pa jim ni bilo všeč ravnanje policistov.

Eden od aktualnejših dogodkov v zadnjem času je bilo razkritje plač policistov. Kaj bi rekli na to?

Delo policistov je javno, transparentno, tako da so javne tudi naše plače. Smo v službi ljudi in policisti v tem ne vidimo problemov. Vsekakor pa bi tukaj dodal, da so bile te številke predstavljene brez obrazložitve. Gre namreč za bruto zneske in to ne pomeni, da enake vsote prejemo v obliki neto izplačil, tu je skoraj 50-odstotna razlika. Res je, da so nas s tem razgalili, a si nihče ni pretirano belil glave s tem.

Kaj si želite/načrtujete za prihodnost?

Želja in hkrati načrt za prihodnost je vsekakor obdržati nivo varnosti na območju vseh štirih občin na ravni, kot je sedaj, ali ga še povečati. To vsekakor lahko dosežemo s tesnim povezovanjem z lokalno skupnostjo, z obojestranskim upoštevanjem predlogov ter skupnim reševanjem težav. Lepo je delati na takšnem območju, kjer ti vsak pomaga. Mi nudimo pomoč ljudem in to dobimo povrnjeno. Želim si, da bi vsaj tako ostalo.

113

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

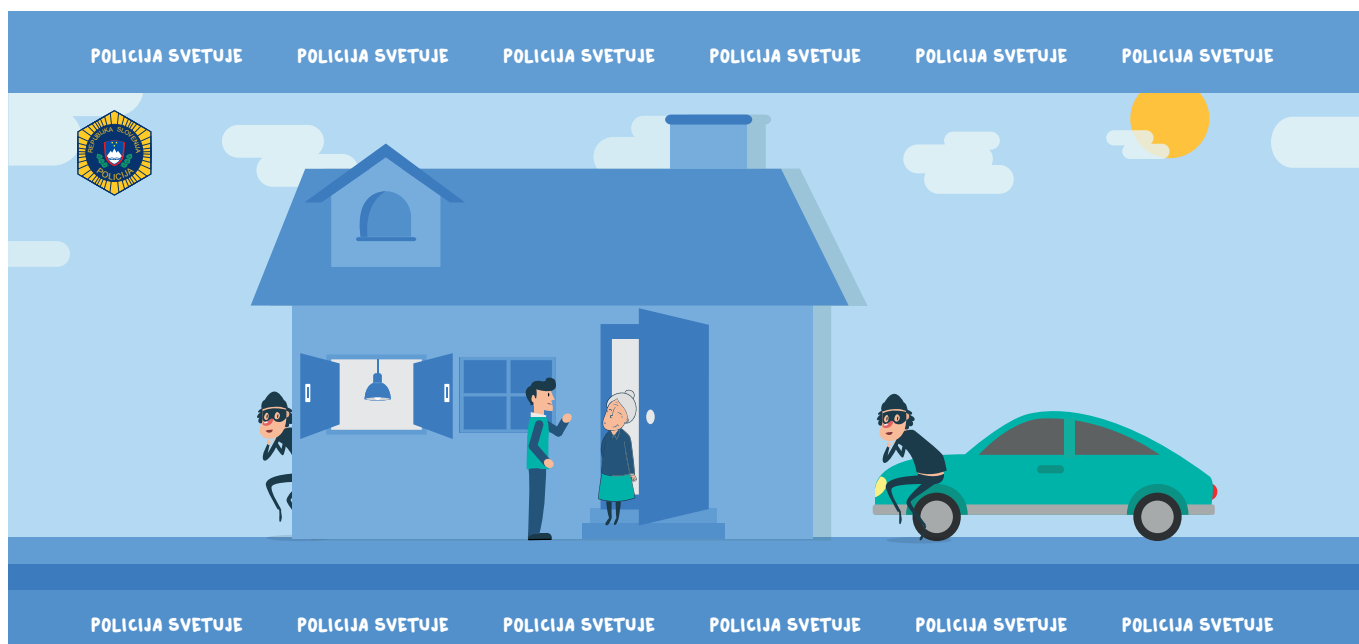
POLICIJA

Policisti opozarjamo na drzne tatvine v vaših domovih

Kako delujejo drzni tatovi?

- Žrtve so pogosto starejše osebe na osamljenih krajih, tatvine pa se največkrat zgodijo dopoldne.
- Tatovi delujejo v skupinah.
- Eden izmed tatov vas zamoti z različnimi pretvezami (sprašuje za pot; poizveduje, ali ste sami doma; pove, da je iz komunalnega ali telekomunikacijskega podjetja, elektro podjetja ipd. in da bo v okolici vašega doma napeljeval kable, kopal jarke; razlaga, da zbira staro železo; prosi za vodo ipd.) in poskuša zvabiti stran od doma.
- Drugi tatovi medtem vstopijo v vaš dom ter krajejo denar in vrednejše predmete.

Kako ukrepati, da ne postanete žrtev tatov?

- Bodite pozorni na sumljiva vozila in osebe v okolici svojega doma ter o tem obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Vedno zaklepajte vrata, zapirajte okna in doma ne hranite večjih vsot denarja.
- Neznancev ne spuščajte v svoj dom.
- Pogovor z njimi opravite na varni razdalji (skozi okno, z balkona ipd.).
- V pogovorih s sumljivimi osebami vzbudite prepričanje, da niste sami doma.
- Na pojav takšnih oseb opozorite sosede.
- Ko vas ni doma, imejte v hiši oziroma stanovanju prižgano luč in se dogovorite s sosedi, naj bodo pozorni tudi na vaš dom.

Kako ukrepati, če postanete žrtev tatov?

- Obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Zapomnite in zapišite si čim več podatkov o tatovih (opis zunanjšega videza, uporabljeno vozilo, smer odhoda ipd.).
- Do prihoda policistov ne hodite tam, kjer so se gibali tatovi, in ne premikajte predmetov, s katerimi so bili ti v stiku.

Bolezni in poškodbe gozdnega drevja

Mirko Perušek in Pavle Košir
Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje

V prispevku predstavljamo najpogostejše bolezni in poškodbe gozdnega drevja preteklega leta v našem območju. Bolezni in poškodbe drevja povzročajo neživi in živi dejavniki. Najpogostejši dejavniki nežive narave so lahko mehanske poškodbe skorje, vej in drugih delov rastline zaradi vetra, snega, žleda, toče, požara, udara strele, suše, vročine, mraza, sončnega ožiga, onesnaženega zraka ipd. Med boleznimi in poškodbami žive narave pa poleg patogenov – gliv, bakterij, virusov – uvrščamo poškodbe po jelenjadi in drugih parklarijih, glodavcih, npr. po navadnem polhu in voluharicah, ter tudi poškodbe zaradi dela v gozdu. Prav zaradi poškodb se rastline največkrat okužijo z različnimi glivami, bakterijami, virusi. Da se bolezen razvije, morajo biti v okolju primerne razmere, kot npr. temperatura, zračna vlaga, namočenost listov. Patogen prodre v notranjost drevesa in vzpostavi stik z občutljivimi celicami, začne koristiti hranila v celici in se razvija ter množi. Pravimo, da je prišlo do okužbe ali infekcije, po kateri se sčasoma pojavijo tudi bolezenska znamenja in drevo lahko delno odmre ali se v celoti posuši.

V zadnjih desetletjih vremenska dogajanja postajajo bistveno bolj turbulentna. Zelo vlažna leta s preobiljem padavin v spomladanskih in poletnih mesecih povzročijo porast raznih bolezni gozdnega drevja. Prihaja tudi do vse pogostejših ujm, kot npr. katastrofalen žledolom februarja 2014, izjemno močan vetrolom decembra 2017, hudi spomladanski pozebi v mesecu aprilu leta 2019 in 2021. Spomnimo se samo letošnjega 7. aprila, ko je bil na postaji v Retjah izmerjen aprilski rekord (–26 °C). Posledice hudih pomladanskih pozeb so lepo opazne tudi na smreki. Govorimo o t. i. rjavenju smrekovih iglic, ko pozna zmrzal spodbudi delovanje glive *Rhizosphaera pini*, ta pa povzroča rjavo obarvanost iglic.

Na Zavodu za gozdove Območne enote Kočevje smo v letu 2020 za varstveno-sanacijski posek (poškodovano in oslabeledo drevje) označili kar 240.000 m³ drevja, skoraj polovico vsega letnega poseka v območju! Pred desetletji je bilo teh sečenj med 10 in 15 %. Lani so bili najpomembnejši vzrok sanitarnega poseka insekti, predvsem smrekovi lubadarji. Zaradi njih je bilo posekanega 186.000 m³ lesa. Zaradi posledic vetra je bilo posekanega 18.000

m³ in zaradi bolezni 8.000 m³ lesa. V lanskem letu smo sicer opazili upadanje števil smrekovih lubadark, kljub temu pa lubadar ostaja še vedno z naskokom glavni razlog sanitarnih sečenj. Veliko zaslug za zmanjšanje ima zanj neugodno vreme z veliko vlago ob razvoju prve generacije lubadarjev in pravočasna ter kvalitetna sanacija napadenih smrek.

Med boleznimi je močno prisotna štorovka (*Armillaria* sp.), ki se pojavlja tako na iglavcih kot listavcih in povzroča odmrtje spodnjega osrednjega dela debla in korenin. Smreke pogosto napade rdeča trohnoba (*Heterobasidion* sp.). Prisotnost obeh bolezni opazimo po odebeljenem spodnjem delu debla ob koreničniku. Po poseku ostane votel panj in poškodba najmanj na prvem hlodu. Rdeča trohnoba pri smreki je prisotna tam, kjer je bila v preteklosti smreka posajena na nekdanjih kmetijskih površinah.

V letu 2020 smo imeli od meseca maja naprej več padavin in s tem ugodnejše razmere za razvoj raznih vrst gliv. Na listih javorjev se je v vlažnih neprevetrenih delih gozda močno razvila gliva, ki povzroča javorjevo katranasto pegavost in v manjšem obsegu tudi javorjevo belo pegavost. Na bukvi smo opazili rjavenje bukovih listov ter na rdečih in črnih borih sušenje najmlajših borovih poganjkov. V zadnjih desetletjih je gorski brest skorajda izginil iz naših gozdov zaradi holandske bolezni – odmiranja brestov. Spore gliv prenašata hroščča veliki in mali brestov beljavar. Mlade breste objeda tudi srnjad in jelenjad, slednja pozimi lahko olupljuje brestov. Na hrastovih listih se je razvila siva prevleka glive hrastove pepelovke (*Erysiphe alphitoides*). Najprej se je pojavila v bolj zaprtih sestojih na listih spodnjih delov krošenj, medtem ko je bilo manj ali sploh nič na sončnih in bolj prevetrenih delih. Na mladih hrastih je občasno povsem prerastla listje. Hrasti niso mogli opravljati fotosinteze in so celo odmivali, čeprav so takšni hudi razrasti te tujerodne glive pri nas razmeroma vseeno še redki. Tudi lipovec in lipa sta na listju imela veliko gliv, predvsem cerkosporno lipovo listno pegavost (*Mycosphaerella microsara*). Listi so porumeneli že konec poletja in prej odpadli.

Pred nekaj leti so iz Severne Amerike zanesli k nam bakterijsko bolezen jese-

nov ožig (*Hymenoscyphus fraxineus*). Najhitreje se širi ob vodotokih in na vlažnih območjih. Zadnja leta posekamo tisoč do dva tisoč kubičnih metrov velikih jesenov letno. Veliki jeseni počasi odmirajo, so pa nekateri tudi odporni – le-teh naj bi bilo do 5 %. Vsak tak zdrav veliki jesen ohranjamo za naprej, da bomo s semenom in podmladkom dobili odporna drevesa.

»Stranski produkt« globalne trgovine je običajno tudi nenameren prenos tujerodnih organizmov iz drugih območij sveta s podobnimi ekološkimi razmerami. Nekatere vrste se pri nas ustalijo in lahko povzročajo izginjanje domorodnih vrst. Bodimo pozorni na vsak zelo neobičajen znak, kot npr. sušenje, nenavadne izvirine v deblih, obarvanost listov, iglic, in se pozanimajmo bodisi na spletu

<https://www.zdravgozd.si> ali pri pristojnih gozdarjih Zavoda za gozdove Slovenije. S skupnimi močmi in znanjem lahko zmanjšamo ali celo preprečimo pojavljanje škodljivih organizmov v gozdovih.

Pozna zmrzal spodbudi delovanje glive, ki povzroča rjavenje smrekovih iglic

Veliki jesen počasi odmira zaradi bakterijske bolezni imenovane jesenov ožig

Šolsko leto 2020/2021 se zaključuje

Majda Kovačič Cimperman,
ravnateljica

Junjski dnevi hitijo mimo nas, postajajo čedalje svetlejši in nas obdarjajo s toplimi sončnimi žarki ter naznanjajo konec šolskega leta. Leta, ki je bilo v marsičem drugačno, posebno in ki nas je utrjevalo v spoprijemanju z epidemijo in upoštevanju številnih ukrepov.

Phil Bosmans je zapisal: »Kdor ima semenje, mora sejati. Če ga stiska v pesti v strahu, da ga bo izgubil, ne bo nikoli doživel radosti žetve.« Tudi mi v šoli se v juniju veselimo radosti žetve, saj smo jeseni posejali dobro seme. Celo leto smo se trudili in pridno obdelovali naše šolsko polje.

Del šolskega leta smo preživeli v prostorih šole, del pa v domačih učilnicah ob računalnikih in pouku na daljavo. Vsi, učenke in učenci, strokovni delavci šole in starši smo se trudili po svojih najboljših močeh, drug drugemu pomagali, se opogumljali in trudili, da bodo tudi sadovi letošnjega šolskega dela čim boljši.

Nekateri učenci so največje uspehe dosegli na šolskem področju, drugi na osebnem področju, pri sklepanju prijateljstev in ohranjanju le-teh na daljavo, tretji so želi uspehe na glasbenem, športnem ali likovnem področju.

Kljub posebnim razmeram smo del šolskih tekmovanj izvedli v septembru in oktobru, drugi del pa po februarški vrnitvi v šole. Potekala so tako šolska kot državna tekmovanja z nekaj manjšimi spremembami in opustitvijo vmesnih regijskih tekmovanj. Udeležba na tekmovanjih je bila izjemno velika, saj se je nekaterih tekmovanj (logika, razvedrilna matematika, bralna značka ...) udeležila več kot polovica vseh učencev šole, torej več kot 130. Na vseh tekmovanjih so prijavljeni učenci pokazali izjemno znanje, prizadevnost in trud. Posebej ponosni smo na dosežke naših učencev na državnih tekmovanjih.

Uspehi naših učencev na državnih tekmovanjih 2020/21

- LOGIKA: Miha Ogrinc, 7. a – PRVO MESTO in ZLATO PRIZNANJE (vse možne točke), Luka Ogrinc, 9. a – SREBRNO PRIZNANJE
- FIZIKA: Timotej Arko, 8. a – SREBRNO PRIZNANJE
- RAZVEDRILNA MATEMATIKA: David Osojnik, 6. b – ZLATO PRIZNANJE, Miha Ogrinc, 7. a – PRVO MESTO in ZLATO PRIZNANJE (vse možne točke), Luka Ogrinc, 9. a – SREBRNO PRIZNANJE
- MATEMATIKA: Loti Henigman, 5. a – SREBRNO PRIZNANJE, David Osojnik, 6. b – ZLATO PRIZNANJE, Miha Ogrinc, 7. a – SREBRNO PRIZNANJE, Luka Ogrinc, 9. a – SREBRNO PRIZNANJE
- KEMIJA: Tjaša Šijanec, 8. a – SREBRNO PRIZNANJE, Vid Merhar, 9. a – SREBRNO PRIZNANJE
- BIOLOGIJA: Vid Merhar, 9. a – ZLATO PRIZNANJE, Iza Levstek, 9. a – SREBRNO PRIZNANJE
- VESELA ŠOLA: Tilen Lavrič, 6. b – SREBRNO PRIZNANJE, David Osojnik, 6. b – SREBRNO PRIZNANJE, Tjaša Šijanec, 8. a – SREBRNO PRIZNANJE, David Adamič, 9. a – SREBRNO PRIZNANJE

Iskrene čestitke še enkrat vsem in vsakemu posebej za dosežene uspehe. Vsem učenkam in učencem želim brezskrbne in nasmejane počitnice. Kjerkoli vas bo vodila pot, vsem želim, da bi se znali veseliti življenja, ki vam daje priložnost za ljubezen, delo, igro in gledanje zvezd.

Miha osvojil dve prvi mesti na državnem nivoju

Vida Čampa,
učiteljica matematike in fizike

Naš učenec Miha Ogrinc je zelo nadarjen. V letošnjem šolskem letu je namreč osvojil zlato priznanje iz logike in zlato priznanje iz razvedrilne matematike. Celo več kot to, dosegel je namreč vse možne točke na obeh tekmovanjih in je prvi v državi. Vse naše pohvale Mihui in iskrene čestitke.

Sama pa sem se odločila, da vam za pokušino predstavim eno nalogo iz šolskega tekmovanja iz razvedrilne matematike, in sicer »magični kvadrat«. Priznam, da sem sama za reševanje porabila kar precej časa, učenci pa so za šest podobno »težkih« nalog imeli le 90 min.

Naloga: V vsak prazen kvadrateg vpiši po eno od naravnih števil od 1 do 16, tako da bo v kvadratu napisanih vseh 16 števil in bo vsota števil v vsaki vrstici, vsakem stolpcu in po obeh diagonalah kvadrata enaka.

	14	11	
12		8	
6			

Po tekmovanju se je Miha sam predstavil za časopis Časoris, ker pa članka najbrž tam niste videli, ga ponovno predstavim.

Moj izziv so različne logične uganke in miselni orehi

Miha Ogrinc, 7. razred,
Osnovna šola dr. Ivana Prijatelja Sodražica

Sem običajen fant in pravzaprav nič drugačen od svojih vrstnikov, morda le malo bolj zvedav. Zanima me ogromno stvari in lotim se marsičesa. Rad imam jezike, zato se v šoli učim angleščino, nemščino in italijanščino, doma pa se sam trudim še s španščino. Pri zadnjih treh sem sicer še bolj začetnik.

Izredno veliko mi pomenijo potovanja – tako po tujini kot po Sloveniji – in upam, da se bomo kmalu lahko spet podali na kakšno pot in tako odkrivali

nove kraje, spoznavali različne kulture in nabirali dragocene izkušnje. Trenutno daljša potovanja niso mogoča, zato smo se v družini lani odločili, da poskusimo obiskati vse slovenske občine. Trenutno smo nekje na slabi polovici.

V prostem času igram košarko, berem, se preizkušam v raznih trikkih, žongliranju in se nasploh rad lotim različnih stvari. Poseben izziv mi predstavljajo tudi različne logične uganke in miselni orehi, kar je verjetno tudi ključno za moj uspeh na letošnji logiki.

Že od prvega razreda dalje sem vedno rad sodeloval na vseh šolskih tekmovanjih in moji rezultati so bili pogosto med najboljšimi. V petem razredu sem šel prvič na državno tekmovanje in tam dosegel zlato priznanje na matematičnem tekmovanju Kenguru. To mi je dalo potrditev in dodatni zagon, da sem se še raje ukvarjal s podobnimi nalogami.

V lanskem šolskem letu je žal večina državnih tekmovanj odpadla in tako sem se začel bolj kot tem področjem posvečati svojim ostalim hobijem. Šele ko sem letos na šolskem tekmovanju iz logike dosegel dovolj dober rezultat, da sem se uvrstil na državno tekmovanje, sem se ponovno lotil logičnih nalog. Pri pripravih sta mi pomagala in me spodbujala moja starša, a brez lastne zagnanosti »logično« ne gre.

Ko sem izvedel, da sem na državnem tekmovanju dosegel čisto vse točke, sem bil sprva zelo presenečen in nisem bil čisto prepričan, ali je to sploh mogoče. Vedel sem, da mi je šlo dobro, a to je vseeno več, kot bi si lahko želel. Preveril sem svoje rezultate, ki so potrdili, da je to vendarle res. Cel teden sem poslušal pohvale, ki so si bile med sabo zelo podobne – da sem dosegel izjemen rezultat! Sčasoma sem tudi sam spoznal, da sem zares lahko ponosen na ta svoj dosežek.

Devetošolci odhajajo po novo znanje v srednje šole

Majda Kovačič Cimperman, ravnateljica

Foto: Fotoprijatelj

Osnovno šolo dr. Ivana Prijatelja Sodražica v šolskem letu 2020/2021 zapušča generacija 26 učenk in učencev.

Šola je bila njihov drugi dom polnih devet let, zadnji dve leti so se spopadli z novim izzivom šolanja od doma in na daljavo. Nekaterim je bil to trn v peti, drugim posebno doživetje in preizkus samostojnosti, odgovornosti in samokontrole. Nekaterim je bila šola v veselje, spet drugim ne. Iz leta v leto je učencem nudila več izzivov. Nekateri so jih sprejeli

Velika večina je sledila zastavljenim ciljem in jih tudi dosegala. Z aktivnim udejstvovanjem na kulturnem področju so dodali velik doprinos šoli in kraju. V generaciji je bilo nekaj izjemno uspešnih učencev. Veselili smo se uspehov, ki so se vrstili eden za drugim. S svojo udeležbo na tekmovanjih iz znanja na različnih področjih so učenci dosegali odlične re-

zultate in poskrbeli za zlata in srebrna odlična tudi na državnem nivoju.

Verjamem, da je vsak devetošolec v šoli, ki je polna zahtevne učne snovi, učenja in vztrajnega dela, našel tudi čas za druženje s prijatelji, za razvijanje svojih talentov, za male nagajivosti in iskric v očeh. Skupaj s starši in učitelji so pogumno premagali tudi ovire, ki jih je na pot šolanja prinesla epidemija, in se spoprijemali z ukrepi, ki so nujni, da smo še eno šolsko leto pripeljali h koncu.

In sedaj je čas za slovo od osnovnošolskih klopi. Šestindvajset mladih se bo podalo v svet. Želim, da bi pogumno in optimistično gledali naprej in da na pot, ki je pred njimi, stopijo s pogumnimi in odločnimi koraki. Želim, da bi se odločno spoprijemali z novimi izzivi in nalogami in da bodo upali slediti svojim sanjam in hrepenenjem.

Generacija učencev 2006 se je vpisala na naslednje srednje šole in smeri:

Gimnazija in Srednja šola Kočevje: gimnazija (1), ekonomski tehnik (1), oblikovalec kovin (1),

Gimnazija Želumlje (2),

Škofijska gimnazija Vipava (1),

Konservatorij za glasbo: umetniška gimnazija – flavta (1), umetniška gimnazija – violina – vzporedno (1),

Biotehniški izobraževalni center Ljubljana: veterinarski tehnik (1), tehniška gimnazija (2, 1 vzporedno še violina na Konservatoriju za glasbo),

Srednja strojna in kemijska šola Ljubljana – Šolski center Ljubljana: strojni tehnik (1), kemijski tehnik (1),

Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana: vzgojitelj predšolskih otrok (1),

Srednja trgovska šola Ljubljana: aranžerski tehnik (2),

Elektrotehnično računalniška srednja šola Ljubljana: tehnik računalništva (1), elektrotehnik (2),

Srednja šola tehniških strok Ljubljana: tehnik računalništva (1), elektrotehnik (1), računalnikar (2),

Srednja strokovna in poklicna šola Bežigrad: avtoserviser (1), frizer (1),

Šolski center Novo mesto: vzgojitelj predšolskih otrok (1),

Srednja kmetijska šola GRM Novo mesto: kmetijsko podjetniški tehnik (1).

Spanje otroka – nočna mora ali izziv za starše in vzgojitelje

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

Znanstveniki še niso uspeli v celoti pojasniti procesa človeškega spanca, znano pa je, da je osnovnega pomena za zdravo rast in razvoj otroka, saj se med spanjem sprošča rastni hormon. Med spanjem se ohranja in utrjuje tudi naš spomin, izboljša koncentracija, od kvalitetnega spanja je odvisno tudi razpoloženje, skratka duševni in telesni razvoj. Zadostno spanje lahko celo pomaga preprečiti razvoj prekomerne teže (še posebej pri otrocih).

Razvojni proces spanja se začne že v prvem letu starosti s porazdelitvijo spanja in budnosti. Biološki ritem spanja je vezan na izmenjavo med dnevom in nočjo, medtem ko na socialni ritem lahko v veliki meri vplivamo predvsem starši na takšen način, da ima otrok zastavljen čas in rutino pred spanjem, da se pred spanjem sprosti, počuti udobno, ima občutek varnosti in je med spanjem samostojen.

Za preprečevanje težav s spanjem strokovnjaki priporočajo:

1. Vzpostavitev redne rutine oz. obreda 30–60 min pred spanjem (npr. ista ura odhoda spat, večerno urejanje – umivanje, pospravljanje igrac, branje, pri-povedovanje pravljice ali petje). Isto zaporedje dogodkov skušajte držati tudi med vikendom in počitnicami. Rutina pomaga otrokove-mu telesu in umu, da se lažje pri-pravi na spanje. Če odhaja spat ob isti uri, obstaja večja verjetnost, da se bo zbudil ob isti uri.
2. Pred spanjem se je potrebno izo-gibati stvarem, ki bi otroka spodbujale, npr. televizor, računalnik, telesna vadba idr. »Ugotovljeno je, da grede otroci, ki imajo v svoji sobi elektronske naprave, kot so računalnik, televizija, pametni telefon in radio, kasneje spat, spijo manj, se zvečer upirajo iti v posteljo in imajo več težav s spanjem (Cain, Gradisar, 2010 po Bedenik, 2019: 4).«
3. Prepričajte se, da je v spalnem prostoru primerna temperatura, da otrokova pižama diha ter da odeje in rjuhe niso srbeče. Poskrbite, da je otrok med spanjem

varen (npr. če lahko pade iz postelje, na tla ob postelji postavite vzglavnike).

4. Rutina pri dnevnih obrokih in drugih opravilih pomaga otroku pri vzpostavljanju nočne rutine.
5. Otroka spodbujamo, da spi v svoji postelji. Govorimo o tem, da vsak spi v svoji postelji in ga v primeru, da vso noč prespi, tudi nagradimo.
6. Spodbujamo otroka, da gre spat sam, vendar upoštevajmo razvojno raven in individualne značilnosti (npr. nekateri otroci potrebujejo več starševske bližine, preden zaspijo).
7. Z zatemnjenimi prostori ponoči se otroku vzpostavi ritem in občutek, kdaj je čas za spanje. Če je otroka strah teme, poskrbimo za malo svetlobe oz. nočno lučko, ki se lahko ugasne, ko otrok zaspi.
8. Ponoči se z otrokom ne igramo in ga ne spodbujamo k aktivnostim. Pestujemo, ogovarjamo in negujemo ga podnevi.
9. Telesna aktivnost na prostem pripomore k zdravemu spanju otrok.
10. Dnevni počitek otroka, če ga potrebuje, mora biti prilagojen nje-govi starosti in potrebam.

Priporočljiva količina spanja otrok (po Gnidovec, Stražišar, 2016, po Bedenik, 2019: 5)

Starost otrok	Priporočena količina spanja
3–12 mesecev	14–15 ur
1–3 leta	12–14 ur
3–6 let	11–13 ur
6–12 let	10–11 ur
12–18 let	8,5–9,5 ur

Pomanjkanje spanja pri otroku lahko privede do posledic v njegovem telesnem in kognitivnem razvoju, kar pa vpliva na njegovo vedenje, pozornost,

razpoloženje, čustvovanje, spretnosti, šolsko uspešnost in presnovo. Težave s spanjem se kažejo kot: nespečnost z dolgotrajnim večernim uspavanjem, pogosta nočna prebujanja in/ali dnevna zaspanost. Otrokov večkratno prebujanje ima negativne posledice na šolsko uspešnost. Otroci s težavami spanja se pogosteje vedejo agresivno, so večkrat nagnjeni k depresivnemu vedenju, iščejo prepire in spore v družini ter družbi.

Dnevno spanje ne more nadomestiti nočnega spanja. »Spanje podnevi ni nadomestilo za nočni spanec, čeprav lahko zmanjša utrujenost, napetost, poveča pozornost in sposobnost za učenje, vendar pa ne vključuje kompleksnih bioloških procesov in obnovitvenih funkcij, ki potekajo pri nočnem spanju (Bell, Zimmerman, 2010 po Bedenik, 2019: 11).«

Življenje v vrtcu se razlikuje od tistega doma, saj tu otroci v enem dnevu doživijo veliko novih in zanje včasih tudi stresnih situacij, ki jih bolj utrudijo kot dogodki znotraj njihove družine. Spanje v vrtcu ni obvezno, pomembno pa je, da imajo otroci možnost uresničiti svojo potrebo po počitku, torej da se uležijo na ležalnik in se umirijo. V vrtcu se v času počitka lahko organizira umirjene dejavnosti za otroke, ki ne zaspajo, v kolikor to omogočajo prostorski in organizacijski pogoji. Dolžina počitka je odvisna tudi od časa prihoda in odhoda otroka iz vrtca, ki pa se lahko od otroka do otroka v isti skupini zelo razlikuje.

Vesna Osmanagič, mednarodna svetovalka za spanje dojenčkov in malčkov je v svojem delu o počitku zapisala: »Dobri in dolgi dnevni počitki navadno pomenijo boljše spanje ponoči.« Meni, da dobre spalne navade lahko postavimo na različne načine in da vsi starši doma, v vrtcu pa vzgojiteljice, skušajo poiskati pristop, s pomočjo katerega jih bodo najlažje vzpostavili.

Upam, da vam bodo opisani nasveti v pomoč pri oblikovanju spalnih navad vaših otrok.

Povzeto po:
Benedik Karmen, Pomen spanja za otrokov razvoj, Ljubljana, 2019.
Gnidovec Stražišar Barbara, Spanje in motnje spanja pri otrocih, Ljubljana, 2016.
<https://veva.si/3-napake-glede-spanja-otrok-ki-jih-pocnejo-skoraj-vsi-starsi/>

Postavimo palčku hišico

Dragica Lovšin, Nina Knavs in
Urška Rober Milavec, vzgojiteljice

Na obrobju gozda v bližini Miklavca živi palček Smuk. Neke viharnе noči je veter porušil njegov topel dom. Palček se je spomnil na prijazne otroke iz skupine Metuljčki, da bi jih poprosil za pomoč.

Nekega jutra so otroci opazili na terasi majhne blatne stopinje, ki so vodile do pisma. V pismu je palček prosil otroke, da mu postavijo novo hišico na mestu, kjer je stala prejšnja hišica. Da bi ga lažje našli, je v pismu priložil tudi fotografije poti.

Vzgojiteljice in otroci iz skupine Metuljčki smo se takoj odločili, da mu priskočimo na pomoč, in se odpravili do njegovega bivališča. Otroci so z velikim veseljem že po poti nabirali naravne materiale za njegovo novo hišico. Skupaj smo našli drevo, pod katerim je nekoč stala palčkova hišica. Urne otroške ročice so hitro poskrbele, da je bil palčkov dom postavljen. Zatem so otroci s šopki rož okrasili hišo in ob ljudski pesmi tudi zaplesali. Palček je otrokom v zahvalo pripravil presenečenje. Skupaj smo ga poiskali in se okrepčali.

Polni pozitivnih vtisov smo se odpravili nazaj proti vrtcu.

Čudežno življenje pernatih živali

Tadeja Topolnik,
pomočnica ravnateljice

Od 15. 3. do 7. 5. je bila v vrtcu na praktičnem izobraževanju dijakinja Sara Šega. Pri mentorici Petri Arko in s pomočjo Maje Lorger, ki je prinesla v vrtcu kar žive piščančke, so otrokom pripravile zelo

zanimivo dejavnost izkustvenega učenja. Sara Šega je otrokom zelo nazorno predstavila kokošjo družino, spoznali so tudi, katere živali se še razvijajo iz jajca, in si v živo ogledali različne vrste jajc (zeleno kokošje jajce, prepeličje, emujevo, gosje in celo nojevo jajce). Maja Lorger je otrokom pod lučko pokazala, kako izgleda notranjost jajca, ki je oplojeno, in kako izgleda notranjost neoplojenega jajca. Potem so otroci po barvah razvrščali sličice v ustrezna gnezda in jih nalepili na list z gnezdom, za konec pa so zaplesali in zapeli priljubljeno pesem skupine Čuki z naslovom Ko, ko, ko ...

Novičke iz DU Sodražica

Milka Gornik

Petanka

Po sprostivnih ukrepih smo se delno sprostili tudi v društvi upokojencev. V Kočevju so že v aprilu pričeli medobčinsko tekmo v petanki, ki pa se je naše društvo vseeno ni udeležilo. Smo pa v maju odigrali dve tekmi z žensko ekipo v Ribnici. Zaključne tekme bodo v Sodražici, ko nam bo vreme malo bolj naklonjeno. V ekipi tekmujejo Anica Mihelič, Darinka Žagar in Beba Matelič.

Kaj sploh je petanka? To je preprosta igra, podobna balinanju. Igramo jo lahko

na travnati ali peščeni podlagi. Primerna je za vse starostne skupine. Igra se s krogli kot za balinanje, trije igralci proti trem, s po tremi krogli. Najbolj pa je pomemben mali balinček, ki si želi, da se mu krogla, ki jo vrže tekmovalec, čimbolj približa. Lep pozdrav in se vidimo v lepem vremenu, v lepi družbi.

Ustvarjalne delavnice DU Sodražica

Večgeneracijski center Skupaj v sodelovanju z Občino Sodražica v maju in juniju organizira delavnice za vse, ki jih določena tema zanima. V četrtek, 6. maja, smo si okrasile male ptičje hiške, 20. maja pa smo izdelale dekoracijo za dom iz naravnih materialov.

V sredo, 19. maja, so potekale prehranske urice na temo šparglji, v sredo, 26. maja, na temo jurčki. Delavnice bodo izvedene še v juniju (datum še ni določen), nadaljevale pa se bodo spet v septembru.

Jesenske teme in datumi bodo objavljeni tudi na oglasni deski.

Pričarajmo pomlad

Jelena Žurga Mihelič

Čas, ki je za nami, je nagajal vsakomur. Prebudili smo se iz neke zasanjanosti, da je vse mogoče oziroma, da se vse lahko dobi, kupi, uresniči ... Velikokrat smo bili nemočni pri uresničevanju čisto vsakdanjih preprostih reči. Marsikdo je čutil izgubljenost in ujetost. Po dolgem času takega bivanja človek začuti, da se spreminja v vse mogoče smeri – od slabega do še slabšega, ampak tudi od dobrega k boljšemu. Ko začneš iskati rešitev, kaj lahko narediš s tem, kar imaš, si zaposlen v nedogled. Vsaka generacija se je ukvarjala vsaj z nekaj svojimi problemi bivanja, vsem pa je bilo med mnogimi vprašanji skupno, kako si polepšati vsakdan na iz-

viren način. Me kvačkarice smo kvačkale v svojih sobicah in z nestrpnostjo čakale, da bo zopet vse po starem. Kvačkanje je prijetno, zahteva zbranost, načrtovanje, natančnost, organiziranost in še mnogo drugih procesov. V tem dolgem času pa nismo mogle primerjati izdelkov, zato smo jih predstavile na razstavi.

Človek ne živi od tega, da ga opazijo v vsej njegovi preprostosti, je pa vsakomur prijetno. Želimo si, da bi se še kdo odločil preživljati svoj čas z nami ob kvačkanju. Leta niso ovira.

Biološka zdravila (3. del)

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Freepik

Kakovost življenja bolnikov

Bolniki, ki prejemajo biološka zdravila, imajo običajno kronično bolezen. Ta poleg telesnih težav prinaša tudi utrujenost, strahove, duševno stisko in depresijo. Medtem ko bolnik telesne težave običajno rešuje uspešno, mu za reševanje duševnih pogosto zmanjka časa ali energije. Poleg strokovne pomoči je tako zelo pomembna samopomoč bolnika oziroma pomoč družine. Zdravstveni delavci, svojci in bolnik sam stremimo k temu, da je kakovost življenja kljub kronični ali hudi bolezni čim boljša. Zato je pomembno, da tudi bolnik upošteva načela zdravega načina življenja, kot so zdrava prehrana, vsakodnevno zmerno gibanje, sproščanje oziroma skrb za duševno zdravje, zmerno uživanje alkohola in opustitev kajenja. V Sloveniji obstajajo številna društva, ki združujejo ljudi z isto boleznijo. Prirejajo srečanja s predavanji in delavnicami za izobraževanje bolnikov in svojcev, izdajajo publikacije, bolnikom pomagajo pri navezovanju stikov z izvajalci zdravstvenih storitev in pri uveljavljanju socialno-zdravstvenih pravic. Sodelujejo tudi

z mediji in ozaveščajo laično in strokovno javnost, bolniki pa si izmenjujejo izkušnje.

Svojci ste za kroničnega ali hudega bolnika zelo pomembna opora pri sprejemanju in obvladovanju njegove bolezni. Predvsem je pomembno, da mu pomagate, kadar to želi, in mu ne vsiljujete svoje pomoči. Kljub omejitvam, ki mu jih prinaša bolezen, si namreč želi ostati čim bolj samostojen in neodvisen.

Resna kronična bolezen je stanje, ki lahko človeka zlomi ali pa ga, nasprotno, naredi še močnejšega. In za moč je treba tudi v bolezni znova uravnotežiti svoje življenje in najti nov smisel. Bolezen nikoli ne sme postati naš vodnik, temveč moramo mi voditi njo skozi svoje želje, hotenja, zmožnosti in stremeti po tistem »največ«, kar lahko dosežemo. Nekateri živijo celo bolj polno življenje, potem ko zbolijo. Izkoristijo vsak trenutek in ga zapolnijo z vedrino. Življenje je potovanje, na katerem smo doživeli že marsikaj. Vendar pa je pred nami široko obzorje in na njem vse, kar moramo še doživeti, dognati, doumeti ... Ne bojmo se življenja, ne bojmo se veselja in jutrišnjega dne. Naj bo današnji dan lepši ali vsaj tako lep kot včerajšnji in jutrišnji še lepši kot današnji.

Vir: O pravilni in varni uporabi zdravil-Biološka zdravila, SFD 2013

ZDRAVSTVENI DOM dr. Janeza Oražma Ribnica
vabi vse bodoče starše, da se udeležijo spletnih predavanj

PRIPRAVA NA POROD IN STARŠEVSTVO

Pridobili boste veliko koristnih informacij o:

- nosečnosti,
- porodu,
- poporodnem obdobju,
- dojenju ter
- negi novorojenčka.

Predavanja so namenjena tako prvorodkam, kot tudi staršem, ki želijo le osvežiti znanje.

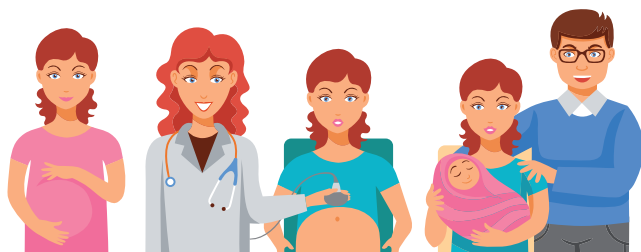
Prehod v materinstvo in očetovstvo bo z novim znanjem gotovo lažji.

Dobimo se: **3x v zgodnji nosečnosti** (do 20. tedna) in **5x po 30. tednu nosečnosti**.

Predavanja so ob sredah ob **18. uri**.

Udobno se namestita v domačem okolju in se nam pridružita!

Vsa predavanja so **brezplačna**.

Podrobnosti PREDAVANJ: <https://www.zdribnica.si/>
Prijava: 031 342 819, maja.zagar@zdribnica.si

Dotik narave ali zdravo z naravo

Katarina Arko iz društva ZDRAV.si

Si upamo živeti v polnem zavedanju pomena narave in s svojim načinom življenja biti vzor potomcem, jim predati zdravo dediščino? Spoštujem in obožujem naravo in vem, da sem del nje, da mi omogoča preživetje tako telesno kot duševno, mi kaže pot življenja in vedno znova priključuje nasmeš na obraz. Zelena barvitost poletja je hrana za dušo in telo.

Moto društva ZDRAV.si je živeti v skladu z naravo in za naravo. V naši ljubi deželi imamo možnost to polno občutiti, saj je bogastvo narave izjemno. 22. maja se je v našem kraju v čudovitem zelenem okolju odvila še ena odlična, intenzivna delavnica »Uporabne divjerasle rastline iz okolja«, za katero lahko rečem, da postaja tradicionalna, saj se že tri leta dvakrat letno, v spomladanskem in jesenskem terminu, srečujemo z znanim botanikom, mag. Stipetom Hečimovičem, ki nam razodeva skrivnosti uporabnega rastlinja iz okolice našega doma. Bogastvo znanja z veseljem črpamo vsi udeleženci in uživamo v njegovem bogatem izkustvenem in strokovnem znanju, ki ga vedno podkrepi z zanimivimi primeri iz svoje prakse.

Če se zavedamo izjemnega bogastva na dosegu roke, bomo nabrano z odnosom in ljubeznijo uporabili. Živimo v dokaj neokrnjeni naravi in si z rastlinami, ki jim pravim tudi »divjinke«, lahko postrežemo že na samem prehodu. Prav tako je pot do krožnika zelo kratka. Rastlina v tem primeru najmanj izgubi na svoji vrednosti. Odpadejo vsi prevozi, skladiščenje in dodatni, ne najbolj zdravi preventivni ukrepi za ohranjanje svežine oz. za zaščito pred gnitjem, kar je pri kupljeni zelenjavi in sadju v trgovini seveda prisotno. Tudi izgovor, da ne moremo kupiti kvalitetne hrane, odpade. Naše celice bodo nahranjene z živo hrano, kar ohranja zdravje in vitalnost, preprosto povedano, telo nam bo hvaležno.

»Divjinke« so polne hranil, antioksidantov in svetlobne moči, saj jih vremenske in druge razmere neprestano preizkušajo in jih primorajo, da razvijejo lastno odpornost – trdnost za preživetje. Ko jih použijemo, se njihova moč preseli v naše telo. Njihovo bogato vsebnost lahko vnesemo v vsakodnevno ali občasno prehrano in si tako izostrimo prvinski okus, dejansko se spojimo z naravo. Samooskrbno se obnašamo, še predno je to za nas nuja.

Bogastva Slovenije v biodiverziteti rastlinja se premalo zavedamo. Do sedaj

smo se na delavnicah že šestkrat srečali, vendar dlje od domačega dvorišča nismo prišli. Toliko različnih uporabnih rastlin na tako majhnem prostoru težko najdemo drugje po svetu. Dobro je vedeti, da je naša dežela v tem na samem vrhu. Vsakič obdelamo vsaj 10 do 15 različnih rastlin. Nekaterih se seveda dotaknemo večkrat, ker so preprosto nepogrešljive in vedno še kaj novega izvemo, tako v zdravilne kot v kulinarične namene.

KRVAVI MLEČEK, ki so ga nekoč imenovali tudi »darilo neba«, je obvezna oprema domače lekarne, zato ga na delavnicah nikoli ne izpustimo. Uporabimo ga bodisi za celjenje ran ali opeklin, kot zaščito proti klopom, kjer na mesto ugriza naneseemo sveži sok rastline. Lahko si pripravimo tinkturo, ki ima protivirusni in protibakterijski značaj. Sveža zel zelo dobro deluje pri zobobolu, pri kožnih problemih in težavah z jetri, topi žolčne kamne, je anestetik, vsebuje več kot 40 alkaloidov in med njimi tudi morfij, zato je potrebna previdnost pri uporabi in dobro poznavanje rastline. Meja je tanka, rastlina je lahko strup ali zdravilo in poznavanje je NUJNO.

MARJETICA, mala travniška marjetica, ki je vse polno in marsikoga moti na urejeni trati, je odlično super živilo kot solata. Je resolvent, kar pomeni, da obnavlja tkiva, predvsem sveži listi, ki so nam na razpolago celo sezono. Vsebuje

veliko beljakovin. Cvet je odlična pomoč pri izkašljevanju, je antivirotik, uporablja se pri vnetju poprsnice, želodčne in črevesne sluznice, pri težavah z mehurjem in ledvicami, proti črevesnim krčem, čisti kri, odpravlja celulit in slabokrvnost, je v pomoč pri putiki, čirih, gnojnih ranah in je odlična za sklepe.

BRŠLJANASTA GRENKULJICA, tudi to je plevel, ki marsikoga moti na vrtu in v okolici, vendar je pravo bogastvo hranil in kot tonik krepi organizem. Uporablja se lahko za pomoč pri čiščenju krvi, niža frekvenco kašlja, je holagog in stimulira jetra k boljšemu delovanju, uporablja se lahko pri protinu. Nevtralizira kislino v želodcu, ker je zelo bazična, je pomoč pri išiasu. Sveža rastlina vsebuje encime in popravi funkcijo želodca, ga pomiri ter odpravi vnetje. Zdravi rane, pomaga pri vnetju mehurja, je diuretik, učinkovito topi žolčne kamne, zlasti v kombinaciji s sladko koreninico – uporabimo ju v razmerju 1 : 1. Suho rastlino meljemo sproti in uživamo polovico žličke 3-krat na dan na prazen želodec. Odlična je sveže pripravljena tudi v raznih prikuhah.

Naš strokovnjak Stipe pravi, da je za zdravje in dobro počutje potrebno upoštevati tri načela:

- **GENSKO KOMPATIBILNOST**, to so zdravstveno stanje in telesne potrebe. Ni vse za vsakogar in ob vsakem času.
- **INTEGRALNOST**, da je hrana čim manj predelana.
- **BIOLOŠKO PRIDELAVO**, da je hrana pridelana zdravo in ne vsebuje dodatnih toksinov.

Znanje, ki ga pridobivamo, je bogastvo. Verjamem, da ga bo vsak od udeležencev z veseljem uporabil in tudi predal svojim potomcem. Ne dovolimo, da se izgubi staro znanje naših prednikov, ki je podprto tudi z novjšimi raziskavami. Narava nam ponuja darilo. Vzemimo ga s hvaležnostjo, ljubeznijo, odnosom in spoštovanjem. Hvaležnost se vedno vrača.

Sobotne zamisli

Tina in Ernest Pirnat

Tokrat nam je po sobotnem kosilu ostalo nekaj viška pire krompirja. Po navadi naredimo svaljke, vendar jih imamo že toliko na zalogi, da sem se tokrat odločila, da naredim krompirjevko, sladico po receptu moje najljubše stare mame. Sobotno popoldne je prehitro minilo, saj smo se potepali po okoliških vaseh, nabirali rožice za čaj in lovili sončne žarke. Po prijetno preživetem popoldnevu smo si za večerjo privoščili krepko zelenjavno juho s tortelini. Juha je bila izredno hitro pripravljena in servirana, saj so bili mali želodčki že zelo lačni. Pa dober tek do naslednjic.

Krompirjevka

Testo:

500 g kuhanega krompirja
2 jajci
četrť kocke kvasa
ščeť soli
ščeť sladkorja
500 g moke

Nadev:

2 rezini suhega kruha
maslo
180 g kisle smetane
cimet
sladkor

Postopek:

Iz navedenih sestavin zamesimo testo in ga pustimo malce počivati. Medtem ko testo počiva, si pripravimo nadev. Najprej na maslu popečemo na kocke narezan kruh (brez skorje). V nadaljevanju razvaljamo testo, ki ga premažemo z maslom, potresemo s sladkorjem, cimetom in popečenimi kruhovimi kockami. Vmes po kupčkih razdelimo kisle smetano. Nadevano testo zvijemo kot potico in ga preložimo v pekač. Pekač s krompirjevko postavimo v vnaprej ogreto pečico ter pečemo dobro uro na 180 °C.

NAMIG

Krompirjevko lahko serviramo še toplo, vendar je tudi mrzla več kot odlična malica.

Krepka zelenjavna juha s tortelini

Sestavine:

žlica olivnega olja
2 korenčka, narezana na kolobarčke
1 drobno nasekljana čebula
40 g paradižnikov (lahko tudi iz pločevinke)
20 dag zamrznjenega graha
25 dag svežih tortelinov, polnjenih s špinaco in rikoto
sol in poper
nariban parmezan

Postopek:

V večji posodi segrejemo olje. Nanj stresemo nasekljano čebulo in jo na hitro prepražimo. Dodamo korenček, na koščke narezan paradižnik ter kuhamo 10 minut. Nato dodamo grah in kuhamo še 5 minut. Ko je zelenjava kuhana, v juho dodamo torteline. Juho zavremo in kuhamo toliko časa, da se tortelini skuhamo (približno 4 minute). Juho razdelimo v globoke krožnike in jo pred postrežbo izdatno posujemo s parmezanom.

Atletika – državno prvenstvo Slovenije v posamičnem in ekipnem mnogoboju

Tamara Dizdarevič

Po dolgem času so pionirji in pionirke letnik 2010 in 2011 imeli priložnost, da se pomerijo v različnih atletskih disciplinah. Državno prvenstvo Slovenije v posamičnem in ekipnem mnogoboju je potekalo v Mariboru, 8. 5. 2021. Tekmovali so v štirih disciplinah: teku na 60 m, skoku v daljino, metu vorteksa in teku na 300 m.

Atletski klub Špela sta zastopali Sodražanki Pia Vesel in Lina Žlindra ter atletinje in atleti iz Grosuplja. Dosegli so odlične rezultate:

Pia Vesel in Lori Marinčič sta ekipno zasedli 2. mesto in postali državni podprvakinji med 20 ekipami. Posamično je

med dekletki tekmovalo 47 tekmovalk.

Pia Vesel je zasedla skupno odlično 4. mesto. Bila je 4. v teku na 60 m, 1. v skoku v daljino, 3. v metu vorteksa in 12. v teku na 300 m. Lori Marinčič je zasedla skupno 17. mesto. Bila je 21. v teku na 60 m, 12. v skoku v daljino, 17. v metu vorteksa in 22. v teku na 300 m. Lina Žlindra je dosegla 19. mesto. Bila je 25. v teku na 60 m, 7. v skoku v daljino, 23. v metu vorteksa in 29. v teku na 300 m.

Vseekipno je bila ekipa Atletske šole teka Špela na 3. mestu od 14 klubov. Vse pohvale atletinjam in trenerjema Špeli in Klemnu.

Sibor Inotherm na državnem prvenstvu v duo sistemu 2021

Elvis Podlogar,
predsednik ŠD in ŠK SIBOR

JU JITSU zveza Slovenije je organizirala Državno prvenstvo v duo sistemu za vse kategorije. Potekalo je spletno, in sicer v soboto, 29. 5. 2021. Tekmovanja se je udeležilo 100 tekmovalcev in tekmovalk iz treh slovenskih klubov, med katerimi je bilo tudi 44 parov iz ŠD in ŠK Sibor Inotherm. Novi državni prvaki iz Siborja v svojih kategorijah so postali:

Naj Zupan Šijanec in Tristan Gornik, Nik Njavro in Tristan Bižal, Tia Hozjan Petek in Dina Per, Jan Škulj in Lara Modic, Nejc Jaklič in Gal Modic, Tim Pintar in Neca Bojc, Matej Kotar in Aljaž Strniša, Hana Rus in Evelin Kožuh, Sara Čaušević in Dženisa Handanagić, Jan Divjak in Laura Zajc, Sara Divjak in Neža Levstik, Jaka Divjak in Nika Kotar, Nejc Podlogar in Luka Čirovič, Nika Kotar in Luka Čirovič, Lovro Divjak in Andraž Žlindra, Sara Besal in Tina Pelc.

Čestitke tudi ostalim članom v upanju, da bodo razmere kmalu dopuščale in bo mo lahko tekmovali tudi v živo.

Pot treh cerkva

Mirjam Trdan

Pot treh cerkva, kot sem jo poimenovala, je razgledna, poteka po dolini, s krajšimi vzponi na vzpetine, pri čemer s pogledi ves čas objemamo naslednji cilj, tako da se praktično ne moremo izgubiti. Ob poti spoznavamo cerkveno in vaško arhitekturo, naučimo pa se tudi naravnih lepote. Glede na čas in kondicijsko pripravljenost pot lahko skrajšamo in npr. obiščemo le dve cerkvi.

ZAPOTOK – Cerkev sv. Marka – ZAPOTOK – VINICE – Cerkev pri Novi Štifti – JURJEVICA – Cerkev sv. Križa – SUŠJE – ZAPOTOK (cca. 11 km)

Pohod lahko začnete na kateri koli od naštetih točk, sama sem ga iz vasi Sušje, kjer prebivam. Če se pripeljete z avtom, lahko parkirate na parkirišču pod Zapotokom, ki mu domačini pravimo **mali Zapotok**. Od tod se najprej vzpnemo naravnost navzgor, pred nami je ves čas cerkvica, posvečena sv. Marku, kamor dospemo po slabih 15 minutah. Že ko hodimo navzgor, se lahko oziramo po celotni Ribniški dolini ter na Malo in Veliko goro, ki jo obkrožata.

Cerkev sv. Marka je najstarejša cerkev v župniji Sodražica. Na hribu ob cesti stoji tudi manjši gasilski dom, lesen in zelo star, a tudi obnovljen, ob katerem se po cesti usmerimo navzdol proti drugemu delu Zapotoka, imenovanemu **veliki Zapotok**. Ko se spuščamo, pred seboj v daljavi že vidimo zvonik cerkve sv. Križa, desno pa se na hribu prikazuje cerkev pri Novi Štifti, ki je za nas naslednji cilj.

Sv. Križ

V vasi spodaj, malo nad regionalno cesto, zagledamo kolovoz in se po njem sprehodimo do naslednje vasi **Vinice**. Ko z makadamske ceste prispemo do regionalne, se usmerimo po vaški cesti v vas, toda že po nekaj metrih krenemo po levi makadamski cesti, pred seboj pa ves čas zremo na vzpetino Brinov grič s cerkvijo Marije Vnebovzete na vrhu. Poljska pot nas pelje čez lesen mostiček in naravnost do ceste, ki pelje na Novo Štifo. Sama sem se gor povzpela po stezi, ki je označena s tablicami Pisateljstva pot. Po 15-minutnem vzponu se znajdemo pred frančiškanskim samostanom, dvema mogočnima lipama in seveda **romarsko cerkvijo Marijinega vnebovzeta**, zgrajeno v drugi polovici 17. stoletja. Cerkev je običajno odprta, zato vam priporočam, da si ogledate njeno notranjost s prelepimi oltarji, ki so izrezljani iz lesa, pobarvani oziroma pozlačeni ali posrebreni.

Pogled na Zapotok in Sv. Marko

Pot nadaljujemo navzdol mimo postaj križevega pota, ob katerih lahko postanemo in se posvetimo sporočilni vrednosti zapisov. Po kratkem času pridemo do lokalne ceste, ki pelje skozi vas Ravni dol (lahko obiščemo še Maticovo Etno hišo, ki skriva bogato etnološko dediščino), jo prečkamo in se po poljski poti usmerimo pod vasjo Kot.

Pohod do cerkve sv. Križa lahko nadaljujemo po asfaltni cesti skozi Kot in Jurjevico, lahko pa se podamo pod Kotom po travnikih do asfaltne ceste, jo pri tabli Jurjevica prečkamo in nadaljujemo pod vasjo Jurjevica do kmetije Seljan, potem desno in navzgor skozi gozd. **Cerkev sv. Križ** že vidimo levo na majhni vzpetini. Spada pod ribniško župnijo in se prvič omenja v pisnih virih leta 1576. Od cerkve proti Brežam vodi 14 postaj križevega pota, ki jih obhodi, potem pa pred tablo Breže stopimo na kolovozno pot. Od tod s pogledi objemamo vas Sušje in višje Zapotok. Pri »Bel'm mal'nu« prečkamo potok Bistrica in se mimo osnovne šole usmerimo v vas Sušje, na koncu vasi pa po makadamski poti desno nazaj do parkirišča pod Zapotokom.

Postaja križevega pota Jurjevica

Med dolenjskimi griči in gostoljubnimi ljudmi

Mojca Badovinac, Razvojni center Novo mesto
Foto: Jošt Gantar, Matevž Drenovec

Sobota je. Vreme bo, kot kaže, lepo. Bi šli kam na izlet? Ali pa bi si vzeli čas za nekajdnevni oddih? Odlična izbira je razgibana, zelena, neokrnjena dolenjska pokrajina, ki ponuja različne možnosti za pohode, sprehode, kolesarjenje, obisk kulturnih in naravnih znamenitosti, vse to pa začinijo še kulinarična doživetja. Vabljeni na Dolenjsko.

Odprte zidanice

Dolenjski griči so gosto posejani z zidanicami. Med njimi je morda najbolj znana prav Trška gora nad Novim mestom s cerkvico Marijinega rojstva, mogočnimi lipami in obeležjem Lojzeta Slaka na vrhu. Tam številni vinogradniki in vinarji pridelujejo odlična vina. Priljubljena pohodniška destinacija slovi po svoji gostoljubnosti, da pa je postala še dostopnejša, so Novomeščani poskrbeli s projektom Odprte zidanice. Trškogorski vinogradniki tako vsako soboto obiskovalcem od blizu in daleč odprejo duri svojih vinskih hramov in jim ponudijo sadove svojih pridnih rok – v ospredju je cviček, poskrbijo pa tudi za to, da Trške gore ne boste zapustili ne žejni ne lačni. Katera zidanica določeno soboto odpira svoja vrata, označujejo table na več vstopnih točkah, te informacije so objavljene tudi na družabnih omrežjih.

Fontana Izvir cvička

Da bi še bolj izpostavili cviček, so poskrbeli tudi v Šmarjeti, v zdraviliški občini Šmarješke Toplice. V osrčju kraja so namreč postavili fontano Izvir cvička, kjer lahko obiskovalci pokusijo najboljša vina z okoliških vinorodnih gor – poleg cvička tudi glavne sestavine dolenjskega posebnega: modro frankinjo, žametno črmino, kraljevino in dolenjsko belo.

Z vesli po Krki

Dolenjska je odlična destinacija tudi za različna potepanja, peš ali s kolesi, ponajša se z različnimi označenimi potmi po dolini in številnih gričih, ki jo obdajajo. Vabijo pa tudi vodne površine, med katerimi je v ospredju smaragdna lepota Krka. Zavod Novo mesto se je tako lotil projekta Z vesli po Krki, ki nadaljuje tradicijo dejavnosti na Krki za vse generacije. S supi ali čolni, ki so na izposojno na mestni plaži v Novem mestu, tako lahko dolenjsko prestolnico in njen okljuk z znamenitim Bregom na čelu opazujemo še z vodne gladine.

Na Dolenjskem je priložnosti za različna doživetja še veliko, vsak lahko najde nekaj zase, za namige pa kliknite na www.visitdolenjska.eu ali pokukajte na družabna omrežja FB in Instagram. Veseli bomo, če boste vaša doživetja delili tudi z nami #visitdolenjska.

Vaško društvo Žimarice

Hinko Klun, predsednik Vaškega društva Žimarice

Tudi v Vaškem društvu Žimarice so nas razne omejitve ter priporočila prisilile, da najdemo alternativno pot. Če smo v prvem valu epidemije še sanjali, da je potrebno samo malo stisniti zobe in bo vse, kot je bilo, smo v drugem valu, ko je epidemija udarila z vso močjo, že vedeli, da ne bo šlo vse tako zlahka. Vendar vse pride in vse mine. Tudi ukrepom zaradi epidemije se vidi konec.

Letos smo namesto običajnega občnega zbora organizirali alternativni občni zbor preko elektronskih stikov ter do sedaj že izpeljali dve akciji, ki sta bili zaradi omejitev v malo manjšem številu, vendar nič manj pomembni.

Vaščani Žimaric smo se na pobudo Občine ter Vaškega društva udeležili spomladanske čistilne akcije. Akcije se je udeležilo 20 naših članov. Pred pričetkom smo se zbrali na dveh lokacijah, in sicer pred gasilskim domom ter pred gostilno Luka. Opremili smo se z vrečkami in rokavičami ter si razdelili območja čiščenja. Čistili so se predvsem jarki ob glavni in povezovalnih cestah ter brežine pod cestami. Čistili smo območje Žimaric od mosta pri »Matjažovcu« ter vse do križišča proti Globeli. Opazili smo, da nekateri krajanji in mimoidoči še vedno brez občutka do narave z odlaganjem odpadkov onesnažujejo in slabšajo izgled kraja, v katerem živimo. Z akcijo si tudi v bodoče želimo najprej očistiti naš kraj, poleg tega pa so naša prizadevanja usmerjena predvsem v spodbudo krajanom, da bi tudi v času, ki ni namenjen čistilni akciji, pazili na okolje. Zahvaljujemo se vsem, ki so se udeležili čistilne akcije in s tem pripomogli k lepšemu izgledu našega kraja ter s svojo prisotnostjo dali zgled mladim.

Zaradi ukrepov v povezavi z epidemijo

smo morali opustiti tradicionalno izdelovanje velikonočnih butaric in okraskov v gasilskem domu. Iz prepričanja, da naše vneme epidemija ne more povsem ustaviti, smo prišli na idejo, da izdelamo butarico velikanko. To smo dolžni našim vaščanom, ki nas podpirajo. Dolžni smo jim polepšati te okrnjene praznike. V petek pred cvetno nedeljo smo pod strogimi ukrepi v manjši skupini pripravili butarico, dolgo skoraj 4 metre. Butarica je bila narejena iz tradicionalnih rastlin, kot so leskove šibe, bršljan, oljčne vejice itd. Dan po čistilni akciji je nastopil veličasten čas, ko smo butarico postavili ob kapelici ter jo okrasili. Butarico je krasila manjša skupina otrok z mentorji. Na butarico so poleg ostalih okraskov pritrtili tudi pomaranče. Okraševanje je otrokom ter mentorjem prineslo veliko veselja. Na cvetno nedeljo je butarico prišel blagosloviti naš g. župnik. Hvala mentorjem, otrokom in g. župniku za prečudovito popestritev velikonočnih praznikov. Želimo si, da bi ta butarica v naši vasi postala tradicionalna.

Dragi člani, vaško društvo Žimarice bo iz te epidemije izšlo še močnejše. Vse izkušnje, tudi prepoved druženja, so nas utrdile v prepričanju, da je druženje med ljudmi osnovna potreba, tako kot voda in zrak. Človek je družbeno bitje in brez slabih posledic ne more daljši čas biti sam. Želim tudi vam, da ob skorajšnjem koncu epidemije začnete gledati življenje s sončne plati, ker nas je epidemija naučila, da je vse, kar se nam zdi hudo, lahko še huje, in da je lahko vse, kar je lepo, lahko še lepše.

Ostanite zdravi in lep pozdrav!

Družina, dom in rod

Ljubica Košir

Družina – celica družbe, dom – kraj sprejetosti in razumljenosti, rod – naši predniki, naše družinsko deblo. Vsaka skupnost je tudi kamenček v mozaiku naše prelepe Slovenije, v kateri bomo kmalu praznovali 30. rojstni dan naše domovine in ji zaželeli VSE NAJBOLJŠE.

Pa se ozrimo na vsakdanje življenje v družini, ki je najranljivejša in hkrati najmočnejša celica. Je prostor nenehnega učenja, spoznavanja in odpuščanja, je skupek nevidnih vezi, ki pa vežejo najmočnejše in za vse življenje. Je kraj, kjer se vsi člani vsak dan učimo ljubezni, potrpežljivosti, iskanja novih, boljših poti. Je motiv, da se razvijamo in delamo vsak dan stvari bolje, drugače. Gre za preoblikovanje in preobrazbo miselnih, čustvenih, čutenjskih in vedenjskih vzorcev. Gre za dvig zavesti, za razvoj sočutnosti, strpnosti in resnične brezpogojne ljubezni. Starša sta tista, ki imata zaradi otrok največjo in najmočnejšo motivacijo, da transformirata svojo bolečino in presežeta svoje vzorce, vendar morata to storiti zaradi otrok, nikakor pa ne na otrocih. In to je izziv, to je doživljenjsko delo. Sredi maja, smo se ob mednarodnem dnevu družine lahko spomnili, kako zelo nas družina zaznamuje ter kako pomembno je, da družine okrog nas in v širši družbi podpiramo, jim pomagamo in jih ohranjamo kot temeljno celico družbe. Če gre družinam dobro, gre dobro celotni družbi, a če družine trpijo, trpi tudi družba.

V družinski skupnosti vsi neprestano rastemo. Kolikor to zmoreta starša, toliko se otroci v družini lahko resnično razvijajo, razvijajo svoje potenciale in darove. Tam, kjer starša ne zmoreta čez svoje ovire, tam ne bosta zmogla zares videti svojega otroka. So zrcalo, odsev, odmev naše preteklosti. To je izkušnja mnogih družin, ki je zapisana med članki o družini in življenju, kjer imajo pari za seboj različne in dolgoletne izkušnje.

In kako si družino predstavlja mlad človek? Čudovito! Ko pogledaš reklame, je vse sanjsko, urejeno, dojenčki so kot iz škatlice, otroci nasmejani med kupi igrač ... Človek bi še tisto minuto skočil v zakon in si ustvaril družino. A kaj, ko zakon ni le pravljica, ni le trenutna zaljubljenost v

nekoga, ki ti je všeč na prvi pogled, ampak je mnogo več. Od nas zahteva najprej brezpogojno ljubezen, tehten premislek, odgovorna dejanja, pripravo na zakon. Mnogi, ki so že poročeni, menijo, da bi se na tako odgovoren življenjski korak morali bolj temeljito pripraviti in bi tako tudi bremena lažje nosili skupaj.

Ko sem se na birmanski dan ozrla na družine pred cerkvijo, ki so imele v svoji sredi birmance, moram priznati, da mi je bilo pri srcu toplo. Prav tisto sobotno dopoldne je bilo vetrovno, prava prispodoba prihoda sv. Duha, ki veje kadarkoli in kjerkoli. Veliko lepih spodbud staršem, birmancem in botrom je na srce položil gospod nadškof Stanislav Zore. Mladi so sodelovali pri sveti maši, starši pa so se zahvalili vsem sodelujočim pri pripravi na prejem zakramenta sv. birme njihovih otrok. Lepa družinska in župnijska slovesnost je bila na dan pred binškošnim praznikom in pred praznikom Marije Pomočnice kristjanov.

In kaj je o pravi družinski ljubezni zapisano v Svetem pismu?

»Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli pa se resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša.« (Korinčanom 13, 4-7)

*Mrtvi niso vsi mrtvi,
mrtvi živijo v nas
in bodo drugič umrli
z nami in v nas.*

Zahvala

V 85. letu nas je za vedno zapustil naš ata

Alojz Žlindra
z Vinic 29
(1936–2021)

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in svete maše. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, pogrebni službi Komunale Ribnica in gasilcem PGD Vinice-Zapotok.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

LETOŠNJI ORATORIJ

Oratorij Slovenija nam je podal zeleno luč, tako da se bodo letos oratoriji izvajali po celi Sloveniji (s kakšnimi ukrepi natančno, bo odvisno od aktualnih razmer).

V mesecu JUNIJU je zato možna prijava na nepozaben oratorij v Sodražici, ki bo potekal od **16. do 22. 8. 2021**. Prijavnico lahko dobite v cerkvi v Sodražici ali na naši Facebook strani Oratorij Sodražica.

Prijavnico oddate animatorjem, ki vas bodo pričakali pred sodraškimi župniščem, in sicer: **5. 6. ob 19.00, 6. 6. ob 11.00, 13. 6. ob 11.00, 19. 6. ob 19.00 in 20. 6. ob 11.00.**

Oratorija se lahko udeležijo otroci, rojeni leta 2016 in starejši. Priporočen prostovoljni prispevek za enega otroka je 25 evrov oz. 20 evrov, če se oratorija udeležita dva ali več otrok iz iste družine.

Za dodatne informacije se lahko vedno obrnete na tel. št.:

Katarina Turk (068/151-410),
Maxine Košir (041/208-192) ali
Daša Matelič (031/231-756).

Animatorji se že veselimo druženja z vašimi otroki!

*Hvala je preskromna
beseda za vse,
kar si nam dala.
Za vedno boš v naših
srcih in mislih ostala.*

Zahvala

Od nas se je poslovila draga žena, mami,
hči, babi, sestra, tašča

Lidija Pogorelc
z Vinic
(5. 2. 1963–23. 4. 2021)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, svete maše in vse tolažeče besede.

Hvala gospodu župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen obred, osebju Zdravstvene postaje Sodražica, pogrebni službi Komunale Ribnica, gasilcem PGD Vinice-Zapotok, pevcem, cvetličarki in ostalim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Vsi njeni

Novičke iz knjižnice

Neža Tanko, Knjižnica Miklova hiša

Video pravlјice

Od decembra pa do konca aprila smo za najmlajše tedensko pripravljali video pravlјice. Vsak četrtek ob 18. uri je otroke tako čakala nova video pravlјica, skupaj se jih je nabralo dvajset. Izjemna zahvala gre založbam, ki so nam omogočile uporabo njihovih knjig, da smo lahko naredili video posnetke. Knjige sva prebrali mladinski knjižničarki, glasbeno pa jih je opremil Blaž Lušin. Nič ne de, če ste kakšno od pravlјic zgrešili, saj vemo, da je v današnjih časih težko vsemu slediti sproti. Video pravlјice so še vedno na ogled na naši spletni strani, Youtube kanalu in Facebooku, do njih pa lahko dostopate tudi prek QR kode.

V objemu s knjigo – predšolska bralna značka

Akcija V objemu s knjigo je bralna značka za najmlajše, ki smo jo začeli 15. maja ob svetovnem dnevu družine. Otroci se lahko akciji pridružijo kadarkoli, naloga pa je opravljena, ko preberete vsaj 5 knjig. Slikanice, katerih naslovi se nizajo v brošuri, so predlogi za branje otrokom. Pri izboru slikanic se ne omejujete samo na naslove v knjižici, posezite tudi po drugih naslovih istih avtorjev ali pa si naredite čisto svoj izbor. Skupno branje z otrokom od zgodnjega otroštva naprej prinaša radost obema, tako otroku kot odraslemu. Otroku je ugodno in udobno v vašem naročju ali ob vas, opažuje ilustracije in jih dopolnjuje z besedami,

ki prihajajo iz vaših ust. Počuti se varnega. Ob obisku knjižnice bo vaš otrok v knjižnico dobil štampiljko s pravljničnim junakom. Po zbranih petih štampiljkah boste povabljeni na lutkovno predstavo, predvidoma decembra 2021, kjer bo otrok prejel tudi priznanje. Naj bo branje vaša vsakodnevna navada, nekaj, kar bo otrok pričakoval od vas in česar se boste veselili tudi vi!

Poletavcem se letos lahko pridružijo Najpoletavci

V knjižnici z veseljem nagrajujemo naše zveste bralce, zato lepo vabimo otroke, stare od 7 do 12 let, da se tudi letos med 10. junijem in 10. septembrom pridružijo bralni akciji Poletavci, poletni bralci. V knjižnici jih čakajo bralni sezname in priponke, letošnja novost pa so medsebojna priporočila – vsak Poletavec lahko prebrano knjigo oceni in jo tako priporoči drugim bralcem. Akcija Najpoletavci pa je namenjena tistim, ki so Poletavce že prerasli – torej mladim, starejšim od 13 let. Najpoletavci naj poleti preberejo tri zajetnejše knjige in jih vnesejo v spletni obrazec na spletni strani najpoletavci.si. Za zaključek akcije bomo pripravili zabavno prireditev s podelitvijo glavnih nagrad za Poletavce in Najpoletavce, ki pa naj zaenkrat ostaneta še presenečenje.

Srečni ljudje berejo

Za vas smo pripravili akcijo Srečni ljudje berejo, kjer smo v istoimenski brošuri zbrali naslove kakovostnih del. Brošuro prejmete v knjižnici, lahko pa jo poiščete tudi na naši spletni strani. Z akcijo želimo pritegniti bralce, da posežejo po delih, ki jim navadno ne pridejo pod roke, vendar so vredna branja. V bralni akciji sodelujete tako, da preberete 5 knjig s seznama ali pa preberete kakšno drugo delo navedenih avtorjev. Na zadnjo stran brošure napišete naslove prebranih knjig in jo oddate v knjižnici, mi pa vas bomo po 8. februarju 2022 povabili na srečanje z znanim avtorjem in podelili priznanja vsem, ki boste izživ zaključili. Saj veste, srečni ljudje berejo!

Knjižnica Miklova hiša Ribnica pri vas doma

Knjižnico lahko uporabljate 24 ur na dan, vse dni v tednu, čeprav so ponoči naša vrata zaprta. Ponujamo vam namreč elektronske storitve, ki so na voljo ves čas. Za rezervacije in podaljšave zagotovo že uporabljate aplikacijo Moja knjižnica ali Cobiss. Poleg tega vam že dolgo omogočamo uporabo portala EBSCO, kjer lahko prebirate literaturo s področja humanistike, kulture, izobraževanja, medicine, splošne znanosti ipd., svoje znanje lahko poglabljate v spletni enciklopediji Britannica, poleg tega pa vam ponujamo še Tax-Fin-Lex (portal za zakonodajo in finance).

Na daljavo si lahko sposodite tudi časopise in revije, elektronske in zvočne knjige. Verjetno ste se v zadnjem času že srečali z Biblosom, kjer si lahko sposodite elektronske knjige. Večino slovenskih in tujih časopisov lahko berete na portalu PressReader, zadnji novosti pa sta Audiobook in Kanopy. Audiobook je aplikacija, ki vam omogoča poslušanje zvočnih knjig na telefonu kjerkoli in kadarkoli. Poslušanje lahko dobro združite z vožnjo, tekom ali kakšno drugo dejavnostjo. Na enem mestu je zbranih več kot 400 zvočnih knjig v slovenščini, zbirka pa se dnevno posodablja. Audiobook si lahko prenesete na telefon kot aplikacijo.

Od začetka aprila Knjižnica Miklova hiša Ribnica svojim članom nudi brezplačen dostop do platforme Kanopy, ki vsebuje bogat in kakovosten nabor mednarodnih filmov in dokumentarcev. Lahko izbirate med 30 000 naslovi v različnih kategorijah. Poleg resnih in zabavnih vsebin za odrasle je del vsebin namenjen tudi otrokom v pododdelku Kanopy Kids. Pri izbiri bodite previdni, saj lahko pogledate 10 filmov na mesec, izbrani film pa vam je na voljo 72 ur. Epizode izbrane serije lahko pogledate v enem mesecu. Pri nekaterih filmih si lahko vklopite tudi angleške podnapise. V Kanopy vstopite preko povezave <https://miranjanec.kanopy.com/>. Za vpis pri vseh naštetih aplikacijah potrebujete svojo člansko številko in geslo za Cobiss.

Knjižni izbor za poletne dni

Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Minila sta dva meseca in ponovno se vam oglašamo z Novičkami iz knjižnice. Za naše zveste bralce smo znova pobrskali med knjižnimi policami in posebej zanje izbrali naslednje zanimive knjižne novosti, s katerimi si boste lahko krajšali čas tudi v času letošnjih počitnic in dopustov.

MARIE TREMAYNE

Zakrinkana ljubezen

Lady Eliza Cartwick se pet let ni udeležila londonske družabne sezone in tudi zdaj se je ne veseli. Toda kot mlada vdova se zaveda, da se mora poročiti in zagotoviti dobro prihodnost zase in za hčer. Ko je le lord Evanstonski, lepotec, ki jo v sanjah preganja že od šestnajstega leta, ne bi v najbolj nemogočih trenutkih vznemirjal s svojimi pogledi in dotiki.

Thomas, lord Evanstonski, si je Elizo želel vse od njenega zaročnega plesa. Sestra najboljšega prijatelja mu ni bila dosegljiva – vse do zdaj. Osvajalec ženskih src se zave, da si z Elizo želi precej več kot le bežno ljubimkanje. Jo bo znal prepričati, da je resen snubec?

TERESA MEDEIROS

Nepozabni poljub

Da bi s sorojcema obdržala streho nad glavo, je župnikova hči Laura Fairleigh potrebovala soproga. Ko je v gozdu našla spečega skrivnostnega tujca, ki se ni spomnil ne imena ne svoje preteklosti, se je odločila, da bo njen. Niti sanjalo se ji ni, da je ta padli angel v resnici Sterling Harlow, zloglasni razvratnež, poznan tudi kot »Vrag z Devonbrooka«. Laura prepozno spozna, da mu ni dala samo pravice, da si prilasti njen dom, temveč tudi svoje telo in srce. Zdaj mora osvojiti srce samega vruga, da bi rešila njuni duši. Ji bo uspelo ali bosta oba pogubljena?

JILL SHALVIS

Vselej v mojih mislih

Leah Sullivan, obremenjena s tem, da ničesar v življenju ne izpelje do konca, po nastopu v resničnostnem kuharskem šovu potrebuje

nekaj, da si bo dokazala nasprotno. Ko se vrne domov v Lucky Harbor, skuša razveseliti hudo bolno mamo svojega najboljšega prijatelja Jacka tako, da ji zaupa, da je njuno prijateljstvo z Jackom preraslo v nekaj več. A kaj, ko kmalu pretvarjanje v izkazovanju vroče in strastne ljubezni s popolnim gasilcem postane precej naporno.

Jacku takšna zveza brez obveznosti zelo ustreza. Tako se izogne morebitnemu tveganju, da mu bo zlomila srce. Znova. V tej svoji »samo prijatelja« zvezi imata jasno določena pravila, ki jih dosledno kršita. Jack pa medtem hrepeni, da bi ta zveza dejansko prerasla v nekaj resnejšega in trajnejšega. Ali se najboljša prijatelja predbro poznata, da bi tvegala in se zaljubila? Ali jima bo uspelo priti do spoznanja, kaj si dejansko želita biti: prijatelja ali par?

L. J. ROSS

Smrt pod platano

Preteklost nikoli ne ostane dolgo zakopana. Višji inšpektor Ryan je prepričan, da so viharji časi končno mimo. Potem najdejo v zgodnjih urah poletnega enakonočja v rimskem Hadrijanovem zidu pod stoletno platano okostje mlade ženske. Deset let je ležalo tam, Ryanova naloga in naloga njegove ekipe pa je, da ugotovijo, kako je tja prišlo.

Policisti med preiskavo naletijo na številne niti iz preteklosti in sedanjosti, ki se med seboj vse bolj zapletajo, višji inšpektor Ryan pa se mora soočiti z lastnimi demoni v smrtonosni igri mačke z mišjo, saj ima opravka z ubijalcem, za katerega se zdi, da ga ni mogoče ustaviti.

JEAN-LUC BANNALEC

Bretonske specialitete

Lepi poletni dnevi v juniju bi bili še kako primerni za prijeten izlet v Saint-Malo. Komisar Dupin pa se mora tam na žalost

udeležiti seminarja, posvečenega tesnejšemu sodelovanju med bretonskimi departmaji. Ko se Dupin med odmorom sprehaja po pokriti tržnici v starem delu mesta, se tik pred njegovimi očmi zgodi umor. Storilka, ki je žrtvina sestra – in tako kot ona slavna kuharska mojstrica –, zbeži. Kmalu se izkaže, da je bil to šele začetek serije umorov. Dupin se skupaj s komisarjema iz drugih departmajev znajde v tekmi s časom. V Cancalu, mestu, ki je znano po ostrigah, razkošnem letoviškem kraju Dinard in Saint-Maloju z njegovimi edinstvenimi restavracijami se soočijo z grozljivimi družinskimi skrivnostmi, tragičnimi preobraty in neverjetnimi zgodbami.

CVETKA SOKOLOV

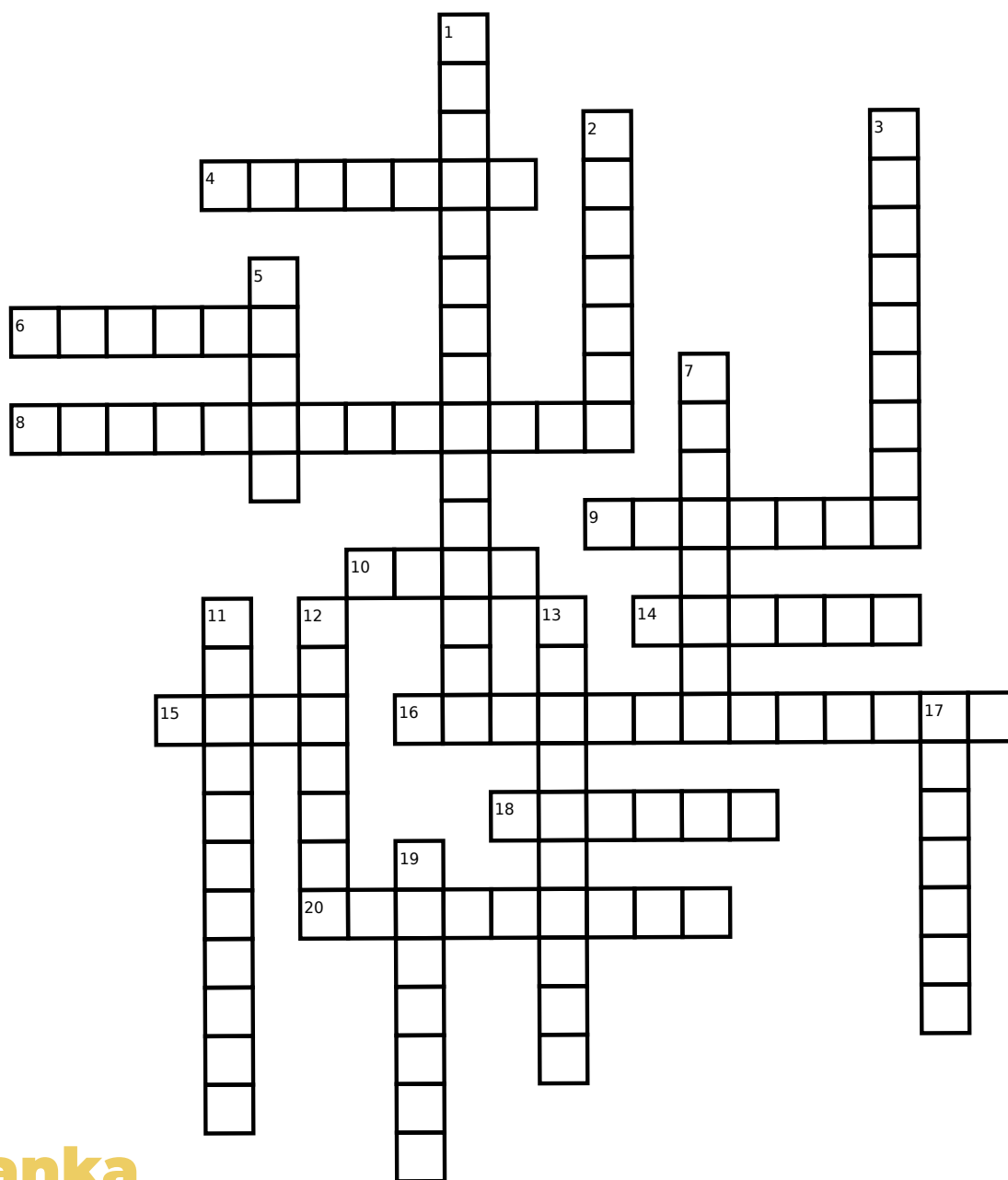
Raje umrem!

Protagonistka novega romana izjemno ustvarjalne pisateljice Cvetke Sokolov je najstnica Ajda, oboževalka priročnikov z vsebinami, ki bi jih morala obvladati vsaka punca. Avtorica, ki jih je kar nekaj vzela v roke, ne skopari s citati iz Ajdine priljubljene literature, a vsakič znova se seveda izkaže, da so priročniki eno, življenje pa nekaj čisto drugega. Slednje med poletnimi počitnicami Ajdi ponudi kar nekaj novega – dobi prvo menstruacijo in doživi prvo romanco. A do tja seveda pelje zavita pot, polna dilem, dvomov in vprašanj: kaj naj obleče, kako naj se obnaša, ali jo je opazil in tako naprej. Za najstnico cela drama! Poleg fanta, vrednega vzdihov, se na morskem sceni znajde še Ajdina prijateljica Petra, preko SMS-ov pa tudi njena najboljša prijateljica Brina, ki počitnice sicer preživlja v Prekmurju. Kaj bi človek brez prijateljev! In brez počitnic! In brez malo hitrejšega utripa srca tu in tam!

S tem tudi zaključujem tokratni poletno obarvani pregled nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico. Čim lepše in prijetneje preživite čas počitnic in dopustov, odpočijte si od vsakodnevnih skrbi in tegob ter se polni svežega elana vrnite novim delovnim zmagam naproti! Radi in lepo se imejte ter ostanite zdravi!

Razgibajmo možgane

Križanka

NAVPIČNO

1. 26. junij
2. Dolgoživo drevo
3. Železniška proga med Trstom in Porečem, Porečanka
5. Geometrijsko središče Slovenije
7. Evropsko glasbeno tekmovanje
11. Avtor kipa Psoglavec
12. Domžalski izdelek
13. Igralec s sodraškimi koreninami
17. Delova knjižna nagrada
19. Zaščiten vrsta, imenovana tudi leteča miš

VODORAVNO

4. Kdo je odkril penicilin?
6. Vas na severni narodnostni meji
8. Pasma medonosnih čebel
9. Premikanje, odnašanje in spiranje površinske zemlje
10. Simbol olimpijskih iger
14. Hribovje nad Dravo
15. Igralka Jankovič
16. Navihana knjižna junakinja
18. Sveti Vid, _____ sit.
20. Ime stavbe, kjer domuje sodraška knjižnica

Rešitve osmerosmerke iz prejšnje številke Suhorobarja:

ORANJE, ZDRAVNIK, ŽOGA, KOKOŠ, IVANUŠIČ, LEDENI MOŽJE, KOROŠKA, HRASTNIK, IRAN, COELHO, KAREL VELIKI, KREK, ANDOL, LIPA, SITO, HOLANDARCA.

Telefon za psihološko podporo ob epidemiji COVID-19

Ker pogovor daje moč.

080 51 00

Vsak delavnik od 8.00 do 22.00.
Klic je brezplačen.

POLETNI DELOVNI ČAS KNJIŽNICE

Uporabnike obveščamo, da se poletni delovni čas v Sodražici od običajnega razlikuje le ob sredah, ko bo knjižnica odprta le od **17. do 19. ure**.

Poletni delovni čas (**1. 7. – 31. 8. 2021**)

Ponedeljek	15:00 - 19:00
Torek	08:00 - 11:00
Sreda	17:00 - 19:00
Četrtek	08:00 - 11:00
Petek	15:00 - 19:00

KINO POD ZVEZDAMI

KINO BO!

Predvajanje filma
je predvideno vsak
zadnji teden v
poletnih mesecih.

Termine bomo redno
objavljali, zato sledite
našemu Facebooku
in Instagramu.

Vstop bo prost!

MKS

POLETAVCI

Pol ure branja na
dan prežene
dolgaša stran!

KDO? OTROCI, STARI OD 7 DO 12 LET
KDAJ? MED POLETNIMI POČITNICAMI
KAKO? BERI 30 DNI 30 MINUT

13+

NAJ
POLETAVCI

beri in sodeluj
v nagradnem žrebanju!

Novi Hyundai. Izberi in odpelji!

Novi i20

Novi Tucson

5 GARANCIJE Povprečna poraba goriva: 0,0 – 6,6 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 – 146 g/km.

8 GARANCIJE NA BATERIJO Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Kupci ste v raziskavi QUDAL (Quality meDAL) terenskimi in mestnimi vozilom Hyundai podeli priznanje Najvišja raven kakovosti na slovenskem trgu. Vir: <http://qudal.com/SLOVENIA-621KD78> in <http://qudal.com/SLOVENIA-620XMK4>. Izdajatelj si pridržuje pravico do tiskarskih napak. Slike so simbolične. Več informacij je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoj garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

 HYUNDAI

Avtohiša Zalar, Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče, 040 490 070, 031 331 919
prodaja@avtohisazalar.si, www.avtohisazalar.si, FB, Instagram, Twitter

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

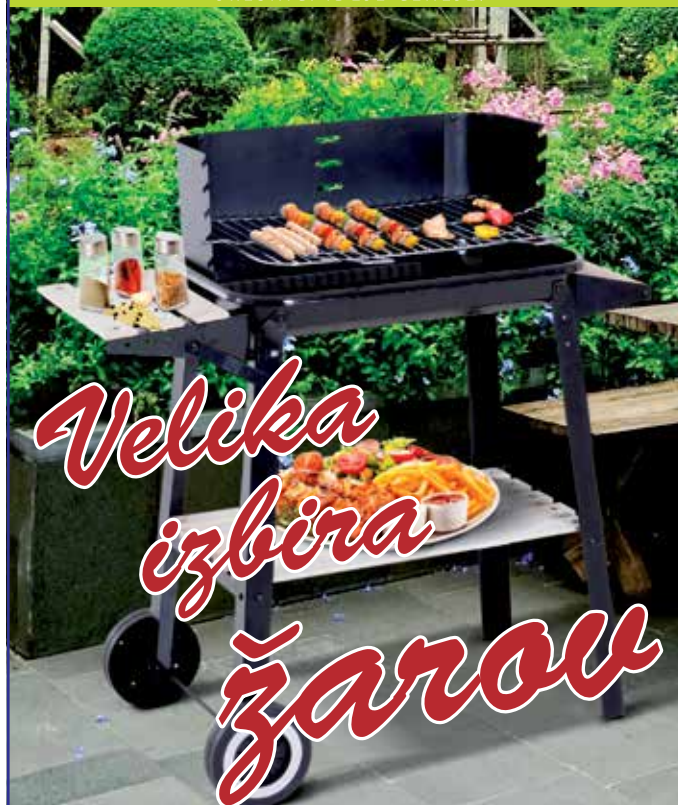
Ugodni fiksni paketi NEO
in mobilni paketi NAJ

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 11.30 h
ter 14 h - 17 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

MEGADOM RIBNICA • 01/835 1 640 • www.megadom.si •